

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
scinstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 91.
Telefon šte. 71, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravitelje: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 56
Ispravitelji: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 498
Podružnici: Maribor, Barvanska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem čku, zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 - Praha číslo 78.180,
Wien, Nr. 105.341.

Današnja številka obsega 16 strani in stane 3 Din.

Ljubljana, 12. junija.

SLS je v obrambo svoje omajane pozicije falzificirala pismo dr. Žerjave g. Ninčiču, da zopet enkrat okleveta političnega nasprotnika kot zaničevalca slovensčine in seveda sebe povzdigne kot braniteljico. Voditelji SLS so se s tem zopet enkrat izkazali kot verni nasledniki škofa Chróna, čigar falzificirani spomenik na ljubljanski stolnici še vedno izživja.

Falzikat SLS ni le drzen, ampak je tudi glup. Stališče dr. Žerjava v vprašanju narodnega edinstva in njega razmerje do knjižne slovensčine je tolikokrat objavljeno, da so morali celo v ljubljanski škofiji zanj vedeti. Razlika med pojmom dialekt in knjižni jezik je tolika in takega značaja, da mora biti pač zelo zaostal klerikalec, ki bi verjel, da je dr. Žerjav ne pozna.

Debata, ki so jo zopet enkrat iz trte izvil klerikalci, bo morala obravnavati vprašanje, kako globoko je padla morala politikujoče cerkve, da ukrade dokument in ga potem potvori. Istocasno pa nam daje zopet enkrat priliko jasno obeležiti naše stališče glede na književni jezik.

V moralnem oziru bo pač težko odkloniti očitek, da je Slovenska ljudska Stranka najbolj zavržena politična organizacija, pokvarjenka, ki ne zasluži mesta med poštenimi strankami. Ugled Slovencev po tem strahovitom pojavu nemoralnosti SLS pač ne bo zrastle, ampak utrdil se bo sum med onimi, ki nam niso naklonjeni, da so med nami ljudje, ki so vsega zmorni. Zaman ugovarjamo, da ta pokvarjenost ni slovenska, ampak je sad rimsko-klerikalne vzroje.

Kar pa se tiče vprašanja naših književnih jezikov, je stvar že tako izkristalizirana, da more pač le še rimski klerikalec iskati dlako v jajcu in fingirati še nekak spor. Da sta se na podlagi v bistvu enotnega narodnega jezika iz mnogobrojnih dialektov, ki skoraj nepazno prehajajo drug v drugega od beneske ravnine do Soluna, razvila dva književna jezika in da je treba na tej podlagi delati naprej, to je že davno utrjeno dejstvo. Prav tako je gotovo, da sta oba naša književna jezika v živem razvoju in da se vrši zblíževanje, naj je to SLS prav ali ne. Mi se ravnamo po nauku »izdajice« Franciška Levstika, ki je že leta 1863. pohvalno citiral doktorja Gaja, kateri nasvetuje Slovincem: »Slovenski pišite, kakor ste pisali dosedaj, kedar slovensčina in hrvaščina dospe vrh svoje prave izobraženosti, potem razlika med njima skoraj izgine sam posebi.« In sam Levstik dostavlja, naj se Slovinci glede na jezik ravnamo »po naravi same usode, ki vedno preminja svojo strugo. Skrbeti nam je, da se obe strugi zlijeta počasi zopet v eno, kakor sta izpočetka imeli samo en izvor.« Kdo sta to Levstiku ti dve strugi? On jih naziva »slovensko in hrvaško narečje!« (!) Smrtni greh, ki so ga hoteli podvaliti naši latinci in sovražniki slovensčine v cerkvi dr. Žerjavu, je torej »zagrešil« Francišek Levstik, glavni oblikovalec našega književnega jezika!

Zadnjič smo citirali iz predavanja šefa SLS dr. Korošca na Rakeku, da se je izjavil proti nasilni asimilaciji Slovencev. Podpisujemo tudi mi. A za kakšno asimilacijo je torej SLS? »Slovenec« si našega poročila ni upal dementirati, ampak se resnično ogiblje z bedastimi dovtipi. G. Korošcu pa odgovarjamo mi jugoslovenski nacionalisti, da nismo za asimilacijo. Mi smo za ujedinenje. Če razlike ne razumete, mi ne moremo za to. Danes je položaj ta, da se že krepko razvija čut nacionalne solidarnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker ni nikjer zapisano, da bi ne mogel biti narod s popolnoma razvitim nacionalnim čutom v vseh posledicah, četudi ima mnogo dialektov in dva pismena jezika. Že uvidevajo stotisoči, da se mora plemenski čut Srbov, Hrvatov in Slovencev, dasi je še do pred kratkim bil nacionalni čut naših mas in je svojo vlogo dovršil z nevenljivimi zaslugami, sedaj podrežati obče nacionalni dolžnosti in to dolžnosti do onega naroda, ki se mu vsi naši starokopitneži boje dati ime, ki mu ga je za zgodovina že izklesala — Jugosloveni. Stara stremjenja po srbski in hrvaški državnosti so premagana. Federalizem je poskus oživljati mrliča.

Klerikalcem je že davno strgana z obraza maska »bojevnikov za slovenske pravice«. Najnovejši dogodek v Kočevju, kjer se uvaja s pomočjo klerikalcev zopet nemščina v urade, je tudi za največjega nalivneža dokaz s kolom po glavi. . . . Klerikalni falzikat dr. Žerjavovega pisma je na le eden izmed poskusov klerikalizma, kako umetno in zločinsko s sejanjem nezaupanja zavirati naravni razvoj ujedinenja našega naroda. Tako veli falzifikatorjem soglasni interes — obeh Rimov.

Vedno nove zadrege za vlad

Skupna akcija opozicije proti postopanju skupščinskega predsednika Tričkovića. — Nove grožnje in zahteve vojvodinskih radikalov. — Zanimive verzije o srbohrvaški koaliciiji.

Beograd, 12. junija. p. Vladi nastajajo vsak dan nove zadrege in težkoče, ki ji vedno bolj grene že pojemajoče življenje. Danes so v skupščinskih kuluarjih živahno razpravljali posebno o dveh zadevah, ki sta za vladu in njeno večino skrajno neprijetni. V vseh parlamentarnih krogih, tudi med treznimi radikali, splošno obsojajo neprevide in nekvificirane napade ministra g. Puclja na opozicijo na sinočni seji Narodne skupščine. Opozicija ni pri volji vtakniti te napade mirno v žep. Ravnotako vsa opozicija soglasno obsoja postopanje skupščinskega predsednika g. Tričkovića, ki je na včerajšnji seji eklatantno prekršil § 39 skupščinskega poslovnika s tem, da je dal besedo svojemu klubskemu tovarišu Grgureviću, ki je govoril le v svojem imenu, dočim bi moral dobiti besedo posl. Demetrović kot oficijelni govornik kluba SDS.

Danes dopoldne so se pred skupščinsko sejo sestali zastopniki vseh opozicijskih skupin (v imenu SDS dr. Grisogono), ki so razpravljali o obeh včerajšnjih incidentih in sklenili vložiti pri predsedstvu skupščine tozadevna protesta. Obenem bodo zahtevali od predsedstva, da zaščiti poslance pred ponovitvijo sličnih napadov, kakor ga je zagrešil sinoči g. Puclj.

Še večje in resnejše skrbi pa povzročajo vladi radikalni poslanci iz Vojvodine, ki tvorijo nekaj neoficijelen klub in v zadnjem času vedno česče nastopajo kot posebna celota, dasi radikalnim voditeljem to ni prav nič všeč. Tako so danes zopet izročili predsedstvu radikalnega kluba, ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru daljšo spomenico o davčnem vprašanju. V spomenici omenjajo v zadnjem času razširjene glasove, da radikalom ni resno za izenačenje davkov in da sprejem tega zakona sabotirajo. Vojvodinski poslanci odločno zahtevajo, da se razpravi o novem davčnem zakonu resno in nujno, sicer da bodo prisiljeni »se opredeliti tako, kakor to zahtevajo interesi volilcev v tako težavnem položaju.«

Ako, pa se izkaže, da zakon o izenačenju davkov še ne bo mogel biti letos uveljavljen, zahtevajo vojvodinski radikali, da se razširijo na Vojvodino davčni zakoni, ki veljajo danes v Srbiji. To zahtev, so povodom zadnje budžetske debate postavili že poslanci SDS, a jo je vladna večina baš s pomočjo glasov vojvodinskih radikalov odklonila.

Značilno za težavno situacijo vlade je, da se vedno znova pojavljajo vesti o skorajšnji daljši odgovoditvi skupščine. G. Uzunović naj bi tako pridobil čas, da najde izhod iz sedanjega sterilnega položaja in omogoči delazmožnost parlamenta. Nihče ne veruje, da bi bilo to mogoče s sedanjjo koalicijo, se vedno znova pojavljajo nove kombinacije. Najnovejši in zanimivo beleži današnja »Politika«, ki poroča, da se dela na sestavi nekake srbohrvaške koalicije, ki bi jo tvorili radikali, davidovičevci, samostojni demokrati in 15—20 radičevcev. Ta koalicija naj bi sprejela najnujnejše zakone in nato izvedla volitve. Ako se ta kombinacija ne bi posrečila, bo baje vodil volitve g. Uzunović: ni pa še odločeno, ali s sedanjjo koalicijo, ali samo z radikali.

Polurna seja Narodne skupščine

Na kratki in monotoni seji je zbornica včeraj izvolila samo II. podpredsednika in odbor za konvencije z Italijo. — Tudi za prihodnjo sejo še ni nikakega razpravnega materiala.

Beograd, 12. junija. r. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela šele ob 12.10, ker se radičevci na svoji klubovi seji niso mogli pravočasno sporazumeti o kandidatu za mesto II. skupščinskega podpredsednika. Po daljši, zelo živahni debati so končno določili za kandidata Josipa Pasarića.

Seja Narodne skupščine je bila zelo kratka in monotona, ker ni nikakega materiala za razpravo. Minister pravde je predložil Narodni skupščini načrt zakona o advokatih. Črnogorski federalisti so odstopili od zahteve, naj se izplača vojna odškodnina tudi črnogorskim emigrantom, ki so se borili proti naši državi. Minister Puclj in vladna večina sta odklonila nujnost Vesenjakevega predloga, naj se nakaže podpora prebivalstvu v mariborskem okraju, ki je bilo prizadeto od loče.

Zatem se je razpravljalo o nujnosti predloga Ljube Jovanovića, naj se občinski volilni zakon za Srbijo razširi na Bosno in Hercegovino, se izvede uredba o občinskih volitvah v Vojvodini ter v vseh teh krajih izvrše volitve. Ljuba Jovanović se je trikrat oglašil k besedi in zagovarjal svoj predlog, na splošno zažudenje pa sta ministrski predsednik Uzunović in notranji minister Maksimović odklonila njegovo zahtevo. To je zbudilo tem večjo pozornost, ker so doslej čisto smatrali notranjega ministra Maksimovića za Jovanovičevega pristasa. Vladni krogi so se tudi sino razburili, ker se je za Jovanovičev predlog izrekel tudi Svetozar Pribičević, ki je zahteval izvedbo občinskih volitev.

Za podpredsednika skupščine je bil izvoljen radičevac Josip Pasarić. Vršila se je nato volitev skupščinskega odbora za pretes konvencij z Italijo, katere je zunanji minister predložil Narodni skupščini. Na Ninčičevo prošnjo so se parlamentarne skupne sporazumele, da se namesto štirih odborov izvoli samo eden, ki bo štel 21 članov. Izmed opozicije so bili izvoljeni v odbor isti člani, ki so tudi v odboru za trgovinsko pogodbo z Italijo. SDS zastopata v odboru dr. Grisogono in Juraj Demetrović. Vladni skupni sta izvolili večinoma nove člane.

Seja je bila končana že pred 13. uro. Prihodnja seja bo v torek dopoldne. Na dnevnem redu je volitev odbora za proučevanje predloga Ljube Jovanovića o razširjenju srbijskega občinskega volilnega reda na Bosno in Hercegovino.

Cena-beg jugoslovenski državljani?

Odpor proti novemu albanskemu poslaniku v Beogradu.

Beograd, 12. junija. r. Namesto odpoklica-nega albanskega poslanika dr. Stavra Stavruja je kakor znano imenovala albanska vlada za beograjskega poslanika. Cena-bega Cīm se je vest o tem imenovanju raznesla v beograjskih političnih krogih, je bila takoj stavljena zahteva, da se Cena-begu odreče agrement, ker ni albanski temveč jugoslovenski podanik. Nar. poslanec Gligorije Božović je v tej zadevi vložil interpelacijo na zunanjega ministra dr. Ninčiča. Interpelacija navaja, da je brat Cena-bega zapleten v ugrabljenje soproge nekoga jugoslovenskega kapetana, ter omenja fotografijo kosovskega komiteja z Ahmed-begom in Cena-begom na čelu. Posl. Gligorije Božović vztraja pri trditvi, da je Cena-beg podanik kraljevine SHS in da je še pred lanskimi skupščinskimi volitvami bil občinski predstavnik v Diakovici, od volitvah pa celo nosilec davidovičevske liste. Se danes ima Cena-beg svojo hišo, ter svojo obitelj, mater in brate, v Diakovici. Eden izmed njegovih bratov je gojenec beograjske vojne akademije, drugi pa je gimnazist v Pri-zrenu. Izven dvoma je, da je Cena-beg pristojen v Diakovico in da je potemtakem naš državljan. A v zgodovini diplomacije ni primera, da bi katerikoli suveren sprejel za pooblaščenega ministra tuje države podanika lastne države.

Nove porotne senzacije

Obširna poročila na 11. strani.

Dvanajsta ura za našo industrijo

Konferenca industrijskih korporacij z vse države. — Obupna situacijska poročila o vseh panogah naše industrije. — Podjetja v Sloveniji zaposlena samo do polovice.

Beograd, 12. junija. p. V centralni in industrijski korporaciji je bila danes konferenca predstavnikov industrije iz vse države. Konferenca se je vršila pod predsedstvom g. Bajlonija. Zvezo industrijev iz Ljubljane sta zastopala gg. dr. Windischer in inž. Šuklje. Prisotni so bili tudi zastopniki raznih ministrstev, med njimi generalni direktor Konrad Smid in načelniki Kukić. Po uvodnih besedah se je začela razprava o prvi točki; stanje industrije v prvi polovici 1926. Prvi govornik je bil dr. Aleksander predsednik zveze industrijev v Zagrebu, ki je podal sliko težavnega stanja v katerem se nahaja naša industrija. To stanje po staja vsak mesec bolj težko. Bilanca industrijskih podjetij za lansko leto je do 90% pasivna. Statistika kaže, da se pri nas vedno manj proizvaža, radi česar so seveda narasli produktivni stroški. Veliko škodo povzroča tudi agrarna kriza. Glavni vzrok nevdržnim razmeram pa so huda bremena industrije, ki so zajela že tudi kapital.

V imenu slovenskih industrijev je govoril inž. Šuklje, ki vidi jasen dokaz za krizo industrije v velikem znižanju produkcije premoaga. Slovenska industrija da dela povprečno le s 50% normalne kapacitete. To pomenja za Slovenijo, ki je tako zelo odvisna od industrije, veliko nevarnost.

Drugi ljubljanski delegat dr. Windischer je po izčrpnem poročilu o stanju poedinih panog industrije naglašal, da je prišla dvanajsta ura in da mora zato dati današnja konferenca odločno iniciativo, ako hočemo rešiti domačo industrijo. Govornik je prošil, naj carinska oblastva ne delajo težav podjetjem pri brezcarniskem uvozu sredstev za dvig naše produkcije. V industrijski krizi je treba zlasti naglašati, da njena akutnost ne pronic dovoli v javnost.

Sarajevski delegat Uslavić je govoril o krizi lesne in kemične industrije, g. Petrik zastopnik mesne industrije pa je obrazložil vzroke propadanja te važne panoge domače industrije. G. Bauer je naglašal, da je napravila včerajšnja debata o gospodarski krizi v Narodni skupščini mučen vtis na zastopnike industrije, ker ni bilo čuti tople besede za prizadevanje gospodarskih in posebno industrijskih krogov.

Dolgo in izčrpno debato je predsednik reasumiral, češ da dokazuje, da se po poročilih strokovnjakov naša domača industrija res nahaja v najhujši krizi in da je zato skrajni čas, da priskočijo merodajni krogi naši industriji na pomoč.

Resen spor med Londonom in Moskvo

Angleška vlada zatrjuje, da ima dokaze in preči s prekinjenjem diplomatskih odnosov. — Sovjetski demanti. — Naraščajoča nezadovoljnost med rudarji.

London, 12. junija. (Radio.) Na protest vlade radi gromkega podpiranja angleških stavkajočih rudarjev po Rusiji, izjavila tukajšnje rusko veleposlaništvo, da ni ruska vlada nikoli nakazala denarnih podpor angleškemu stavkovnemu fondu. Osrednji odbor ruskih strokovnih organizacij je nakazal angleškim rudarjem peti obrok podpore v višini 300.000 rubljev. Doslej je bilo poslanih v Anglijo 3.627.000 rubljev.

Reuterjev urad poroča, da ima vlada dokaze o podporah ruske vlade angleškim rudarjem. V slučaju, da sovjetska vlada ne poda zadovoljivega odgovora na protestno noto, bo angleška vlada prekinila vse diplomatske stike z Rusijo.

London, 12. junija. (Radio.) Rudarsko vodstvo je izdalo nov proglas, v katerem ponovno naglašja stališče rudarjev. Proglas zaključuje, da zahtevajo rudarji mezde primerne sedanjim življenjskim razmeram.

Konservativni organ »Daily Telegraph« smatra proglas rudarjev kot poziv vladi za obnovitev pogajanj. Toda dokler rudarska zveza ne popusti od nekaterih svojih zahtev, je sporazum nemogoč. Rudarji naj priznajo podaljšanje delovnika na osem ur. Več krajevnih rudarskih organizacij je pričelo ostro napadati svoje voditelje, češ da je postala rudarska zveza politična in revolucionarna organizacija, ki zanemarija strokovne interese svojih članov. Rudarji so postali žrtve političnih spletk in želijo, da se končajo enkrat za vselej ta umišljajoča nasprotstva.

London, 12. junija. (Radio.) Tovarne so naročile v zadnjih dveh tednih 500.000 ton ameriškega premoga.

Bojno glasovanje v praškem parlamentu

Burna nočna seja. — Komunisti nadaljujejo z obstrukcijo. — Ponovni spopadi v zbornici. — Min. predsednik o komunističnih demonstracijah. — Glasovanje o agrarnih carinah se je vršilo v velikem hrupu in v nemiru.

Praga, 12. junija. s. Podrobna debata o carinskem predlogu, ki se je pričela včeraj dopoldne je trajala do štirih jutraj, nakar je predsednik sejo prekinil za deset minut. Po zopetni otvoritvi seje je podal besedo poročevalcu poljedelskega odbora.

Ko je poročevalce stopil na govorniško tribuno, je nastal velikanski nemir na klopeh komunistov, ki so tolkli po pulitih ter zvonili z zvonci. Komunistični poslanec Hirschl je skočil proti poročevalcu, katerega je hotel iztrgati rokopise. Tudi več drugih poslancev je skošalo prepričati poročevalcu, da bi pričel s svojim govorom. Vendar je parlamentarna straža preprečila ta polzkus. Straža je zasedla vso predsedniško estrado. Komunisti so brezuspšno polzkusili, da bi pridili kordon. Med tem je trajal hrup na klopeh komunistov dalje. Ponovno je prišlo do spopadov med komunističnimi in meščanskimi poslanci. Predsednik se je trudil, da bi z zvonom in z opomini pomiril zbornico, vendar pa so njegova prizadevanja ostala brez uspeha. Izvajanja poročevalca se v splošnem hrupu niso mogla slišati. Nato je dobil med splošnim nemirjem besedo drugi poročevalec. Ko je bil referat končan, je parlamentarna straža zapustila dvorano.

Ob 5.30 jutraj so komunisti stavili predlog, naj pride na sejo ministrski predsednik, da bo pojasnil včerajšnje dogodke. Češko-slovaški socialisti so predlagali, naj pride tudi notranji minister. V splošnem nemiru so kričali socialisti in soc. demokrati: Vlada naj demisionira! Vlada naj odgovori na našo interpelacijo. Vsa republika je razburjena, ministrski predsednik pa spi! Ob 6. jutraj se je na znak zvonca komunistična Bolena nenadoma polegla hrup. Komunisti so klicali: Narod naj odloči! Razpišite nove volitve! Kje je vlada? Naj pride Černý! Predsednik je ob 6.15 zaključil sejo, ter določil prihodnjo 20 minut kasneje.

Na današnji seji je naznanil predsednik, da je med došlimi ujnimi interpelacijami tudi interpelacija češkega socialnega demokrata Hampla in tovarišev radi včerajšnjih dogodkov v Pragi. (Glej poročila na 2. strani. Ured.) Ministrski predsednik Černý, ki so ga vse češke meščanske stranke sprejele z aplavzom, komunisti pa s protiklici, je takoj povzel besedo, da poda izjavo o včerajšnjih komunističnih demon-

stracijah. Ta izjava se krije z izdanimi policijskimi poročili. Ministrski predsednik je končal: Iz dejstva, da je ranjeno tako veliko število redarjev, se more z vso gotovostjo sklepati, da je policija nastopala z največjo umerjenostjo in samozatajevanjem. Radi tega se ji ne more ničesar očitati.

Komunistično-socialno demokratski predlog, naj se takoj otvori debata o izjavi, je bil odklonjen. Sledilo je glasovanje o carinskem predlogu. Predsednik je naznanil da je k temu zakonskemu načrtu bilo stavljenih skoraj tisoč izpreminjavalnih predlogov. Ako bi se glasovalo o vsakem posameznem predlogu, bi bilo glasovanje tako komplicirano, da bi lahko prišlo do pomot. Da se glasovanje poenostavi, je nadaljeval ministrski predsednik, bom na podlagi poslovnika skušal doseči sklep o načelnem vprašanju, ali naj pride v smislu tendence predloženega zakonskega načrta do nove ureditve nekatereh carinskih tarifnih postavk. Ako bo to načelno vprašanje zbornica sprejela, bi se kot podloga glasovanja sprejela ureditev po poročilu odbora z izpreminjavami, ki so jih priporočili poročevalci. Opozicija protestira in kliče: »To je lopovstvo! To je očitno nasilstvo! Komunisti in nemški soc. demokrati začnejo tolči po pulitih. Končno je predsednik izjavil, da bo odredil glasovanje, ker ni bilo ugovora proti njegovemu predlogu. Načelna ureditev carinskega tarifa je bila nato sprejeta v smislu predsednikovega predloga.

Nato se je vršilo ob splošnem nemiru in hrupu glasovanje o posameznih členih. Najbolj so divjali komunisti ter nekateri soc. demokrati in nemški socialisti so odločno protestirali proti postopanju predsedništva. Glasovanje se je vršilo po členih. Razmerje glasov je bilo od 151 do 156 za in od 111 do 118 proti.

Končno se je v skrajšanem postopanju sprejel zak. načrt tudi v drugem čitanju. Prihodnja seja se vrši v torek 15. t. m. (Glej tudi poročila na 11. strani).

Zanimiva aretacija

San Remo, 12. junija (Radio.) Na zahtevo turške generalne konzula je bil aretirani turški polkovnik Zeki beg, ki je obdolžen, da je umoril Rešida pašo, telesnega zdravnika pokojnega sultana Mohameda VI.

Naši kraji in ljudje

Iz „Vodnikove družbe“

Število članov „Vodnikove družbe“ je poskočilo na 9000. To je dokaz, da se naša javnost živo zanima za družbo, ki hoče našemu ljudstvu preskrbeti za res dobro čtivo. Poleg 9000 rednih članov ima sedaj družba že tudi točno 99 ustanovnikov ali dosmrtnih članov. Ustanovnik plača enkrat za vselej 500 dinarjev, denarni in drugi zavodi pa 1000 dinarjev. Kdo bo stoli ustanovnik, ki prinese sebi in družbi srečo? Prepričani smo, da se razvije med rodoljubni tekma, kdo postane stoli družbin ustanovnik.

Posamezni poverjeniki še vedno niso izpolnili svoje dolžnosti. Sram nas je, da jih moramo opominjati, ko vendar je rodoljubno čustvo vleva vsakomur, da se je treba žrtvovati za dobro stvar. Ljubljana, zlasti pa Šiška še vedno ni izpolnila pričakovanja. Somišljeniki, na delo, da rešite čast in ugled slovenskega narodnega središča. „Velika Pratička“ in prirodoslovna knjiga, obe opremljeni z lepimi slikami, sta že v tisku. V kratkem prično staviti tudi obe lepovslovni knjigi: najprevo Juša Kozaka „Beli mečesen, roman iz naših gor“, končno pa Vladimir Levstikovo delo, ki bo pisano prav tako mojstrsko, kakor njegov roman „Gadije gnezdo“.

Oster konflikt med zdravniški in ministrstvom narodnega zdravja

Odbor sarajevske zdravniške zbornice je dal ostavko in znak protesta proti neznošnim razmeram v ministrstvu narodnega zdravja.

Odbor Zdravniške zbornice v Sarajevu je dal ostavko in vršilo se priprave, da mu sledijo tudi odbori vseh drugih jugoslovenskih zdravniških zbornic. Vzrok te senzacionalne demonstracije, ki pomenja velik kulturni škandal, je postopanje Ministrstva narodnega zdravja oziroma ministra dr. Slavka Miletića.

V posebni spomenici ki jo objavlja odbor sarajevske zbornice, se ministrstvo, ki mu stoji na čelu zdravnik in čigar večino poročevalcev in uradnikov tvorijo zdravniški, obtožuje, da dosledno ignorira in bagatelizira najvišje uradne poklicne forume narodnega zdravja, gaži državni zakon, postopno zavedno proti koristi in časti zdravnikov, ne vrši svojih dolžnosti, ne rešuje aktov, ne izvršuje imenovanj in ogroža zdravje državljanov.

V podrobnosti navaja spomenica: Ministrstvo je pozabilo osnovne družbene principe, da očuva takt napram ljudem, ter smatra menda zdravnike za ljudi 2. vrste, ki niso vredni niti odgovora, še manjše priznanja. Ministrstvo gaži čl. 130 ustave, ker je izdalo odločbo, da morajo vsi zdravniki prosi in si znova pridobiti pravico za privatno prakso od ministrstva, negira do absurda upravičenost svobodne profesije po 31. V. 1924 vsem domačim zdravnikom brez razlike ter se meša v kompetenco zdravniških zbornic, ki jim „Uredba o Lekarskih Komorah“ prepušča kontrolo v tem vprašanju.

Zdravniki, ki hočejo izvrševati privatno prakso, morajo prosi ministrstvo dovoljenja, a prošnje se ne rešijo mesece in mesece, često se prošnje z diplomami, originalnimi prilogami izgubljajo, propadajo v brezno tako in koleki itd., tako da se morajo zdravniki voziti v Beograd urgirani in priganjeni rešitve svojih prošnji. Tudi v najugodnejšem primeru pretečejo meseci in brezdelje za zdravnike prosilce, ki imajo zato velikansko gnotno in moralno škodo.

Ministrstvo omejuje dobro prakticiranje po bolnicah na eno leto dni! Vsakemu laiku je jasno, da se absolviran medik tekom 12 mesecev nikakor ne more praktično izveždati za svoj poklic; a jasno je tudi, da ministrstvo uči s tem mlade zdravnike v početku praktičnega dela površnosti. Kakšne so posledice za bolnike, o tem ni treba govoriti.

Ministrstvo štiti tuje zdravnike na škodo domačih sinov, namešča tuje v državnih in samoupravnih službah, a se na vse ugovore zdrav. zbornic niti ne ozre. Predlogi za reguliranje samostojnih honorarjev za sodnozdravniške večake so ostali vsi brez ministrskega odgovora, še do danes ni potrjen Minimalni tarif, niti Poslovni red itd. Sarajevska zdrav. zbornica je izrekla sumnjivo glede kvalifikacije nekakega tujega zdravnika ter je na temelju težkih dejstev obračala pozornost ministra, s prošnjo, naj zadevo preišče. Minister ni niti odgovoril! Tako ignorira minister sploh vse predloge, prošnje, opozorilne ter — molči.

Glavna skupščina zdravniških zbornic dne 11. okt. 1925 je že zagrozila, da bodo vse zbornice demisijski, ako ministrstvo v doglednem času ne reši izročnih aktov. Zaman.

Glavna skupščina zbornic dne 15. marca t. l. v Beogradu je poslala veliko deputacijo k ministru iz isto prošnjo in isto grožnjo. Minister dr. Miletić je osebno obečal, da ugodi zbornicam popolnoma. Bil je silno prijazen, postregel je s črno kavo in cigaretami, a — prošla sta 2½ meseca in storil ni ničesar.

K temu še značilen dogodek: iz Ljubljane so jugoslovenski zdravniki iz obč. zbora zdrav. zbornic poslali dve pozdravni brzojavki: kralju in ministru. Kralj je odgovoril že naslednjega dne, minister pa še do danes — ne!...

Beograd, 12. jun. p. Ministrstvo narodnega zdravja je z ozirom na objavljeno spomenico odbora sarajevske zdravniške komore nameralo uvesti disciplinarne

preiskavo proti zdravnikom. Ogorčenje med zdravniki je splošno, da je minister sedaj to namero opustil ter izjavil, da je pripravljen ukloniti razloge, ki so dovedli do ostavke sarajevskega odbora, kateri bi najbrž sledile ostavke tudi drugih odborov. Minister je pocblistil odbor beogradske zdravniške zbornice, da skliče delegate vseh zbornic na konferenco, na kateri bi se kratkim potom razpravljala in rešila z zastopniki ministrstva vsa sporna vprašanja. Minister je istočasno imenoval inspektorja dr. Kuna za referenta o zadevah zdravniških zbornic.

Dr. Božidar Širola

(H koncertu pevskega zbora Glasbene Matice v ponedeljek 14. t. m.)

Širola je avtor prvega oratorija hrvatske glasbene literature pod naslovom »Žrtva Abrahamova« za 6 solistov, zbor in orkester. Dr. Širola, sin ljudskošolskega učitelja, je bil rojen 20. decembra 1889. v Zakanju blizu Zagreba. Po dovršeni zagrebški gim-

naziji je študiral matematiko in fiziko na univerzi, napravil leta 1913. profesorski izpit ter bil nastavljen na gimnazij v Dolnem gradu v Zagrebu, dalje na I. realni gimnaziji in srednji tehnični šoli, kjer deluje še sedaj. Glasbe se je učil najprej privatno, ko je bil pa na univerzi, je postal učenec hrvatskega mojstra Ivana pl. Zajca. Svoje glasbene študije je nadaljeval na Dunaju, kjer je dosegel doktorat iz muzikologije leta 1921.

Njegovih opusov je že precejšnje število. Znani so njegovi samospeli, obdelave narodnih pesmi, dalje moški in mešani zbori v obliki starih madrigalov, katere je z velikim uspehom izvajal pevski zbor Lisinski. Napisal je enodejansko opero in balet »Sjenc«, celo vrsto skladb je napisal tudi za zagrebško marionetno gledališče, kojega idealen pospeševatelj je. Neumorno deluje kot zagrebški glasbeni kritik, napisal je tudi debelo knjigo: Pregled zgodovine hrvatske glasbe, pripravlja pa v roko-pisu celotni pregled jugoslovenske glasbene zgodovine sploh. Oratorij, ki se sedaj prvič izvaja v Ljubljani, je bil pred našo izvedbo že štirikrat javno izvajan ter povsod dosegel zelo časten uspeh.

Škrlatica v Prekmurju narašča

Kakor nam poročajo iz Prekmurja, se škrlatica tamkaj vedno bolj razširja in zavzema že nevarne dimenzije. Do petka 11. t. m. je bilo sprejetih v soboško bolnico 36 otrok, obolelih na škrlatici. V Veliki Poslani sami v lendavskem srežu je že 15 sluščajev škrlatice. Murska Sobota in soboški srež se branita sprejemati bolnike iz lendavskega sreža že radi nevarnosti in pa zato, ker je infekcijski oddelek soboške bolnice že prenapolnjen. Na razpolago ni namreč niti primernih prevoznih sredstev, niti zadostne množine potrebnega cepiva. Bolnike vozijo v Mursko Soboto v odprtih vozovih, deloma celo s kravjo vprego.

V dolnjelendavskem srežu so okužene razen Polane še sledeče vasi: Lipovci, Bogojina, Filovci in Ivanci. Mnogi slušaji so izredno težki in je tudi umrljivost jako velika.

CITROEN AVTOMOBILI

v specialni luksuzni izdelavi 10/22 HP, 4—5 sedežni, jeklena karoserija, porabi 8 l. bencina na 100 km. Brezkonkurenčne cene. Zahtevajte pri zastopstvu JUGO-AUTO, Ljubljana. Dunajska cesta št. 36. Telefon 236.

Sklepi občnega zbora ZKD v Ljubljani

Ob priliki zadnjega občnega zbora ZKD v Ljubljani je bilo sklenjeno sledeče:

1.) Za vsa v ZKD včlanjena društva se vpelje enotna bilanca, oziroma poslovna doba, od 1. junija do 31. maja vsakega leta. Vsa društva naj svoje prireditve, predavanja, igre štejejo letno od te dobe, ker hočemo letno podatki natančno in točno statistiko o naprednem prosvetnem delu.

2.) Za predavanja pri društvih v oddaljenejših krajih naj društva z ozirom na itak velike stroške ZKD po možnosti sama preskrbe vozove in v svrhu event. prepelje predavateljev ter raznih potrebnih aparatov. S tem je ZKD odvzeto veliko breme in finančna težkoča.

3.) Vsa društva so moralno odgovorna in obvezna, da store vse potrebno za čim večjo propagando in svrhu čim boljše obiska. V krajih, kjer se bo ugotovila malomarnost društvenih faktorjev, se predavanja ne bodo več vršila.

4.) Napovedana predavanja ZKD naj se po možnosti ne odpovedujejo; če pa je odpoved potrebna, naj se izvrši pravočasno.

5.) Vsa društva, ki goje dramatiko, naj pošljejo ZKD do konca tega meseca seznam onih iger, ki jih imajo v prepis to je velike važnosti, da imamo centralni seznam vseh iger, ki se dobe pri naših društvih.

6.) Vsa društva opozarjamo na redno in točno vrnitev izposojenih iger ter takojšnje plačevanje izposojevalnine. Redni izposojevalni rok znaša najdalje mesec dni; za vsako zavlačevanje vrnitve preko tega roka se računa še enkratna izposojevalnina. Društva, ki kljub dvakratnemu opominu ne vrnejo izposojenih iger, se pri naslednjih prošnjah za posojilo iger ne bodo več upoštevala.

7.) Gledališka garderoba se izposoja društvom proti takojšnjemu plačilu izposojevalnine pri prevzemu ter proti položitvi kavcije v znesku 200 Din, ki zapade za slučaj prepozne vrnitve ali vrnitve v pokvarjenem stanju.

8.) ZKD namerava izdajati mesečno glasilo, ki bo poleg navodil obeh central ZKD prinašalo poučne članke iz vseh panog kulturnega udejstvovanja naših društev ter bo imelo vselej kot prilogo kako skladbo za pevsko, oziroma za tamburaško društva. Naročitev lista, o čigar ceni bomo poročali, bo za vsa društva velike važnosti.

Ogromen požar v Somboru

V petek popoldne je zgorel v Somboru največji mlin v Bački. Mlin je bil last akcijske družbe in je imel šest nadstropij. Požar je nastal v petem nadstropju in se je z bliskovito naglico razširil na vse strani, ter objel tudi strojnico. Alarmiran je bil ves tamkajšnji pešpok, ki je obstojala nevarnost za sosednja poslopja. Mlin je pogorel do tal, ker gasilna akcija ni bila dovolj močna, da bi strahoviti požar lokalizirala. V mlino so bile ogromne količine žita, ki so popolnoma pogorele. Škoda se ceni preko 10 milijonov dinarjev. Uvedena je bila stroga preiskava, da se ugotovi, kako je nastal požar. Razširjajo se namreč najfantastičnejše vesti, da je bil ogenj namenoma podtaknjen, ker je bil mlin zavarovan.

Zadnji iz nevarne garde

Ljubljana, 12. junija. Približno pred tremi meseci je ljubljanska policija zajela na Turkovem dvorišču v Slomškovi ulici večjo skupino brezposelnih moških, ki so prenočevali tamkaj v neki lopi. Policija je dobro vedela, da so med temi moškimi pohajali tudi razni vlomilski tipi, ki se boje dneva in so se vedno skrivali pred poštenimi ljudmi. Videti jih je bilo čez dan samo v kaki pivski beznici, kjer so kovali načrte za razne tatinske in vlomilske pohode. V lopo, kjer so prenočevali, so privabljal s seboj tudi razne ženske in v njih nočeh so se vršile v okrilju teme tamkaj prave orgije, ne da bi za to znali gospodar hiše in bližnja okolica.

Končno so se pa pri vinu izdali in policija se je odločila, da jih ponoči zajame. Na uho nekega detektiva je prišlo namreč, da vlomilci skrivajo neke svoje plen iz raznih vlovov, med drugim tudi onega iz vlovov v Mencingerjevo klet. V zgodnjih jutranjih urah so takrat prikorakali nenadoma na

dvorišče uniformirani stražniki in obkolili lopo. Detektivi so čakali pripravljeni na ulici. Čim so prišli stražniki v lopo, so preplašeni vlomilci skočili pokonci, vendar prepozno. Bili so smalu vsi uklenjeni, le Iv. Petriču iz Grosupelja se je posrečilo prodreti kordon in se v silovitih skokih pogrnati na cesto in dalje v svobodo. Petrič se je v ranem jutru, ko ni bilo še nikogar na cesti, pred zasledujočimi policijskimi organi kmalu umaknil v neki skriti kot, odkoder je krenil potem na deželo.

Za teden dni pa se je priklatil zopet v okolico mesta ter se kmalu seznanil z dvema delomirznima tovarišema. Pozneje se je pridružil vlomilski tolpi, ki je bila aretirana deloma v Kosezah, deloma pa v neki hiši na Krakovskem nasipu. Petrič pa je ostal tudi topot na svobodi in sicer samo z enim tovarišem. Predzren, kakor je, se pa niti sedaj ni umaknil iz Ljubljane, marveč nadaljuje svoj vlomilski posel.

Po več malih vlovih je v četrtek vlomil v dve hiši na Elizabetni cesti ter v ulici Stare pravde in v Kolodvorski ulici. V noči na soboto se je utihotapil zopet v vilo Cilke Krekove v Jegličevi ulici št. 17. Popoldne se je pojavil v Hafnerjevi hiši v Prisojni ulici št. 6. Tam je prosil ter si pri odhodu ogledal hišo in lestevico na dvorišču, ki je zmanjkala že v mraku. Lestvico je Petrič ponoči prenesel do hiše Krekove in splezal po njej do okna visokega pritličja.

Danes v nedeljo ob pol 11., 3., pol 5, 6, pol 8. in 9. uri.

Velika svetlska atrakcija:

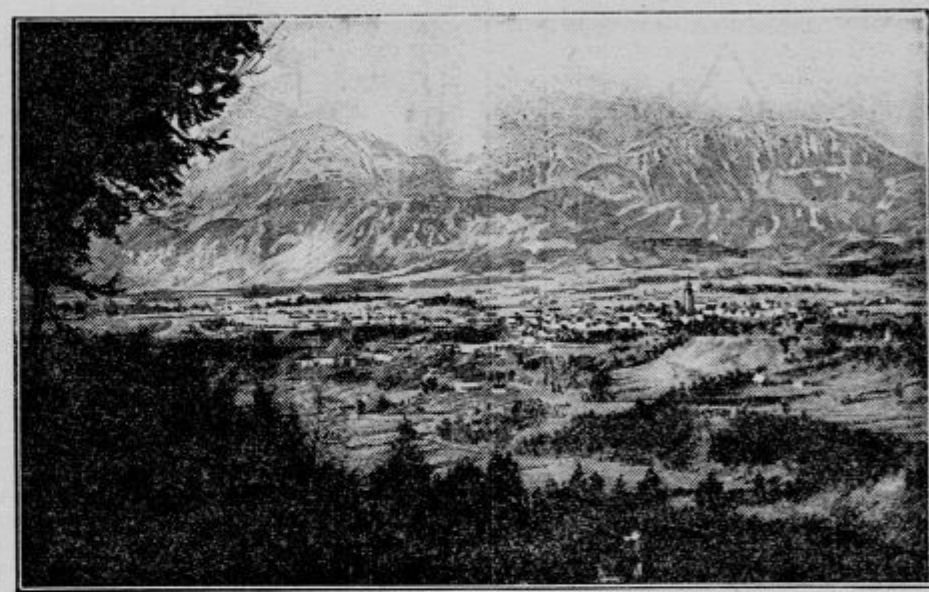
„KOKAIN“

Roman kokainista v 7 velikih dejanjih. Pridite, da vidite strašne posledice kokaina!

Kino „Ljubljanski dvor“ Telefon 730 4643

Pripravlja se orjaško film „CIVILIZACIJA“

ja, katero je ubil in nato odprl. Splazil se je najprej v shrambo, kjer je našel več metrov bele kontenine Neže Prezelj iz Zelenikov, ki jo je imela spravljeno pri Cilki Krekovi. Od tam se je utihotapil na hodnik in ukradel z obešalnika dva ženska plašča, vredna 700 Din. Preiskal je nato še vso hišo, vendar ni našel ničesar več primernege, kar bi lahko ponel s seboj. V isti noči je prišel nato še v več hiš v okolici na enak način, kakor v Krekovo. Imel pa je smola, in je bil povsod prepaden. Sigurno pa radi tega še ni izgubil poguma ter bo tudi v bodoče nadaljeval vlogo, dokler slučajno ne pade v roke svojim zasledovalcem.

Razgled v Puštega gradu na planine in Radovljico, kjer je danes naraščajski dan Gorenjske Sokolske župe.

Vera v narodnih pregovorih

Pred 15 leti je darovit dijak, Ljubomir Mitrović, ki je na žalost padel kot dobrovoljec v borbi pri Mačvi l. 1914., objavil knjigo »Religija u srpskim poslovice i izrekama«. Mladeča bogoslovca je zanimala sama krščanska vera. Medtem pa prevladuje v narodnih rečenicah in umotvorih sploh še čisto predkrščanski živeli. Neka primerov za pogostni ta pojav.

Besedo Bog najdeš neredko v prislovicah v posebnem pomenu: »Ispod Boga nema se kuda«, »Ne vidi beloga Boga«, »Ništa pod jakim Bogom«, slično v slovenščini »nima pod milim Bogom nič opraviti«, »Bogu i sudu nije verovati«, kar znači isto kakor »Ne valja verovati letnoj oblaci ni zimskoj vedrini«. Vsakdo čuti, da se jemlje tu Bog za nebo, to je staro božanstvo, ki se očituje v dežju in gromu, v vedrem in oblaknem svodu. Izraz bog sega v globoko starino, prvotno značenje hrani še sodrni perzijski samostalni bagha, sijaj, imetje; prav tako naš pridevnik bogat in nasprotni ubog ali ponekod nebog.

Kaj more izluščiti učen raziskovalec iz raznih rečenic, nam razodeva ta-le izrek: »Dobar konj ili će ohronuti (ohrometi) ili očaraviti (oslepeti)«. Pri tem menda skoro nihče ne upošteva starinskega pojmovanja o dobrih in zlih božanstvih. Dobri bogovi kakor besj imajo skupno potezo: zavist. Na lepoto, bogastvo, zdravje, nesmrtnost imajo pravico zgolj bogovi, ki to prednost pozorno branjajo. »Ko so bogovi stvorili ljudi, so zanje odredili smrt, a življenje so zase zadržali«, se čita v starinski babilonski pesnitvi o Gilgamesu. Krez in Polikrat sta plačala z glavo svojo neizmerno srečo. Tako verovanje je našlo jako jasan izraz v grškem verstvu. »Poznaj samega sebe«, izrek napisan na vrodu v delijski hram, je značil po duhovitem tolmačenju Nilsonovem isto, kar »Znaj, da si človek«, samo človek, in po tem uravnaj svoje želje, da ne zbudiš »božanske zavisti«. Ista bojazen odziva v omenjeni iveri o dobrem konju... Na ta način bi podrobno proučevanje sličnih narodnih starin odkrilo marsikako zanimivo lastnost prvotne religije. (n. k.)

Aretacija Prpića „Malega“

V Virovitici so tamkajšnji orožniki aretirali večeraj zloglasnega razbojnika Draga Prpića, gozdnega delavca, rodom iz Slunja, ki se je celih pet let skrival pod napačnim imenom Franjo Prpić. Za njim je tudi zagrebško sodišče izdalo svojočasno tiralico, ker je izvršil več razbojništev. Prpić so pod močno orožniško eskorto odpeljali v Zagreb.

Drago Prpić je bil edini dosedaj še na prostem živeči pajdaš razbojniške tolpe zloglasnega Jovana Čaruge in splošno znan pod imenom Prpić »Malec«.

Novozgrajeno postajališče Osluševci v Veliki Nedelji

Danes se bo vršila slovesna otvoritev novozgrajenega postajališča Osluševci pri Veliki Nedelji.

Celotno napravo so zgradili interesi, predvsem Osluševčani, na lastne stroške. Izdatno pomoč je dal g. veliki župan dr. Pirkmajer Din 10.500, okrajni zastop v Ormožu Din 5000, okrajni zastop v Ptuj 1000, občina Cvetkovi 5000, občina Sv. Lenart 2000. Formin 200. Prispevali so tudi razni

privatni interesenti. Na slavnost so povabljeni odlični javni funkcionarji, med drugim železniški direktor dr. Borko in veliki župan dr. Pirkmajer. Vodka cele akcije je bil trgovec Josip Lah. Osluševci, podpirali pa so ga v njegovem stremljenju zelo tudi g. Ferdo in Andrej Korpar, Alojzij Janžekovič in župnik Peter Zdravec.

Danes

Sestra Beata ali Tvoja želja je greh

z srčano Marjjo Mindzenti. — Predstave dop. ob: pol 11. uri, popoldne ob: 3., pol 5, 6, pol 8. in 9. uri.

4693 a

KINO IDEAL

Iz življenja in sveta

Pariško pismo

(Lepo življenje. — Jutranja promena. — Popoldanski sport. — Dobra večerja.)

— Že — Pariz, 10. junija. Znanec iz Ljubljane, ki si je prišel ogledat našo prestolico, me je vprašal, kako žive tu ljudje, ki imajo denarja v izobilju, nič dela in nič skrbi.

Odgovoril sem mu, da je to prav lepo življenje in da bi ga tudi jaz rad živel mesec ali dva. A več ne! Kajti človeku, ki je vajen dela in ima takorekoč svoje cilje, se mora vedno brezdolnost gabi. Za dopust bi si pa prav rad privoščil tako življenje.

Zjutraj okoli pol desete ure bi šel na promenado v Bois de Boulogne, kjer se ob tem času ob delavnikih shaja najboljša družba. Tu bi jezdil po prostornih alejah in skozi gozd in si ogledal elegantni svet na konjih, v kočijah ali avtomobilih. V aveniji du Bois bi popil kozarec zlatega porta v družbi mladih, okusno oblečenih dam in potem šel z njimi obedovat na senčni vrt ene slavnostnih restavracij. Nič ni prijetnejšega, kakor tu kositi spomlad v prijazni družbi in slednjič zobati jagode z vinom ali srebati sladoled ob zvokih intimne godbe v opojnem vonju cvetličih akacij.

In popoldne? Če bi bila v Racing klubu teniška tekma, bi stopil tja in s sportno strastjo opazoval, kako igra šampiona Lacoste in Suzana Lenglen. Ali bi se pa podal v park vrtov v Bagatelle. To je del Buloniskega gozda, spremenjen v vrt, kjer raste na tisoče in tisoče vrtnic vseh vrst. Malokje na svetu najdete enako krasoto ob času, ko cvetijo. Človeku se zdi, da je v bajni, začarani deželi.

Ali pa bi šel na igrišče golfa. Tu je možno srečati najlepše pariške krasotice, ki so prišle sem z edinim namenom, da malo pokramljajo. Hoditi na golf je »chic«, zato hodijo sem, toda za ta sport se le bolj malo zanimajo.

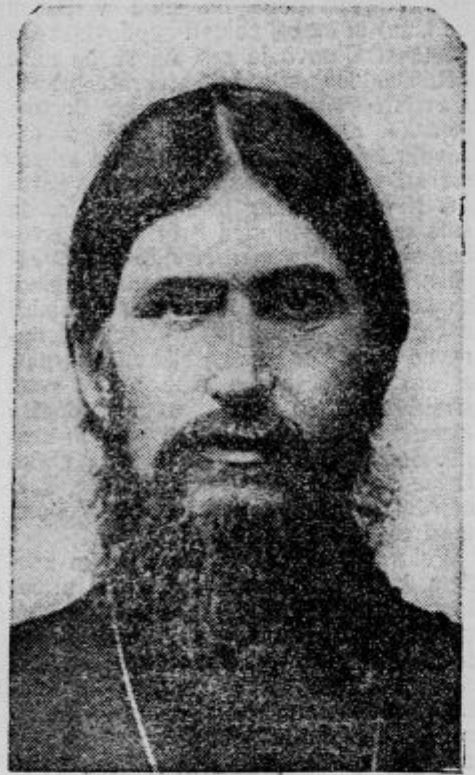
Ob šestih zvečer se navadno golfjenja in igrati začnejo polo na konjih, za sportnika in jahača zelo zanimiva igra. Včasih bi stopil na eno pariških dirkališč v Longchamp, v Saint-Cloud ali v Chantilly. Voz ga dneva, da ne bi bilo dirke. Kdor se zanima za krasne, zdrave konje, bo prišel tu na svoji račun. Velike dirke se vrše pred izbrano publiko, ki jo je mogoče zbrati edino v Parizu.

Zvečer pa v kak fashionable restaurant v bližini Champs-Élysées. Take večerje so silno dolge, a nič manj zanimive. Tu je mogoče opazovati najčistokrvnejše vojne in povojne dobičkarje: ameriške milijarderje z zlatim zobovjem, argentinske prekupčevalce goveje živine, angleške trgovce itd. ... vse zdrava valuta Vmes frivolni pariški

nočni metuljčki, pa tudi temnopolte ženske črnih, sanjajočih oči, oblečene v kričeče barve, kakor ptice njih domovine.

Za ta bajni čas je seveda treba hrupno godbo jazz-banda, kateri sekundira pokanje šampanjskih zamaškov in zvenenje kristalnih čaš.

In tako dan za dnem, mesec dni ... potem bi pa vsekakor imel dovolj ...

Rasputin,

skrivnostni menih, ki je imel zadnjega ruskega carja in carico tako pod svojim vplivom, da je njegova vplivnost na dvoru pospešila katastrofo carske rodbine in zmagov revolucije.

Peobrat v tragediji Orlov-Klinger

Kaj je ugotovila preiskava?

V ljubzenski tragediji Orlov-Klinger v Raabsu je nastopil, kakor ugotavlja preiskovalni sodnik, preobrat, katerega se še pred par dnevi ni nihče nadejal. Posebno presenetljivo je dejstvo, da je prišlo do tragičnega zaključka v zakonskem trikotu baronica Sibila Klinger-Orlov — baron Klinger ne iz nagibov strastne ljubezni, pač pa radi denarnih zadev.

Ruski aristokrat Orlov se je seznanil s Sibilo Klingerjevo v Meranu, in jo je znal tako spretno zainteresirati za sebe, da ga je dama skoro popolnoma drževala. Preiskava pri postitvah uradih je dokazala, da je baronica podpirala Orlova z denarjem, ne le v Meranu, ampak tudi pozneje, ko je ni bilo več tam, ter mu je pošiljala denar tudi iz Raabsa ter z Dunaja. Po uspešnih novostih preiskave se predstavlja Orlov v čisto drugačni luči kakor doslej. Orlov je nagovarjal baronico k ločitvi predvsem radi tega, ker je pričakoval, da jo bo nien mož še nadalje vzdrževal in denarno podpiral. Vsa pogajanja med Orlovom in Klingerjem so se vrstila samo okoli vprašanja, kako visoka naj bo odškodnina in apanaža za ločeno ženo.

Baron Klinger se sicer ni upiral ločitvi, niti ni nasprotoval, da izplača primerno odpravnino. Pomišljati je začel šele, ko je doznal, da je njegova žena podpirala Orlova z znatnimi denarnimi vsotami. Takrat se mu je videl Orlov tako ogaben, da je z njim prekinil sleherni občevanje.

Podoba je tudi, da je baronica pridobila za načrt ločitve svojega moža, pozneje pa se je z njim zopet sprijaznila. V tem času je Orlov gledal na baronico s silno zavistnimi očmi, ker se je bal bodočnosti za svojo osebo, če mu izpodleti načrt. Skušal je vedno na novo priti v kontakt z baronom Klingerjem, toda ta ga je večje odbijal, radi česar se je Orlov vrgel zopet na baronico. Imel je velik uspeh, kajti dama je docela podlegla njegovim vplivom, nakar

je začel Orlov kovati proti baronu Klingerju zločinske naklepe.

S tem je tudi na novo in popolnoma pojasnjen vzrok samomora, ki ga je baronica izvršila. Po pripovedovanju baronice okolice je bila samomorilka res eksaltirana ženska, ki je z lahkoto bila podvržena tujim vplivom. Kljub visoki inteligenci, ki jo je odlikovala, se je baronica držala nekaj čudovito fantastičnega in razdražljivega. To je bil barončin drugi obraz, ki je neprestano razžaljal o nadčutnih stvareh, o življenju po smrti, o prorokovanjih ter o okultnih pojavih. Baronica je bila zelo podvržena pustolovčinam. Če ji je kdo pripovedoval o tej ali oni stvari, so dobile njene oči čisto drugačen blešč. Ossendowskega knjiga »Živali, ljudje in bogovi« je napravila nanjo vtis naravnost fenomenalnega dela.

Vse te poteze je opazil na nji Orlov, ki je damo zasledoval ter izbral njeno podvrženost tujim vplivom v korist lastnega žepa. Začel je pripovedovati, kaj so počeli boljševiki, ko je bil še doma, opisoval je svoj pobeg s starši, zasledovanje po boljševiki in še to in ono. Vse to je vplivalo na baronico s tako neodoljivo silo, da se je popolnoma izročila njegovi demoničnosti. Hotela je vedno doživeti nekaj izrednega in tako je prišlo do tega, da je končala s samomorom.

Električni raj v hiši

Francoski električni sindikat je povabil zastopnike tiska v vilo svojega ravnatelja M. blizu Pariza, da seznani s koristnimi novimi izumi tudi širšo javnost. V tej moderni hiši sprejema posetnike namesto hišnika elektrofon ob vratih. Električni vod in nekaj ogledal omogočijo gospodarju vprašati posetnika, kdo je, videti ga in mu končno odpreti vrata — ne da bi gospodar stopil iz svoje sobe. V večji okraški posetniku čevlje in hlače električna preproga hitro in temeljito. V jedilnici je miza po vsem robu opremljena z okzimi tračnicami. Pred gospodinjso so nameščeni trije gumbi, pod njimi pa je majhno dvigalo, kovinasta cev, ki gre dol v kuhinjo. Prvi gumb zove kuharico, ki poše z dvigalom juho na mizo. Drugi gumb pošlje potem juho po tračnicah okoli mize, tretji pa služi za to, da se jedilni »vlak« ustavlja pred vsakim gostom. Nato se povrne posoda v kuhinjo, odkoder pride druga in tretja jed, kava, vino in drugo.

Kuhinja sama deluje brez kurjave, brez ognja, torej tudi brez dima. Električna struja pogreva vodo v kotlu in štedilniku. Poleg idealne snaznosti in varnosti je kuhinja prijetnejša zato, ker nikdar ne prekipi mleko, se ne ožge meso in pretrdo ne skuha jajca. Na kontrolni deski stoji, da zavre 5 l mleka v 6 minutah s 100 voltnim tokom in kuharica samo premakne kontrolni gumb na številko 6. Ni ji treba stati poleg, ker bo po 6 minutah tok avtomatično ustavljen in zvonec naznanil, da je mleko zavrelo. Ravno tako, n. pr., če potrebuje piščanec 18 minut istega toka, se postavi ročica na številko 18 in bo zvonec ob času naznanil, da je pečenka gotova.

Najbolj zanimivo pa je, da elektrika tudi pere, lika, pomiva posodo, pometa stanovanje povozči parkete in celo snazi čevlje. Če ne bi bilo treba pospravljati posteli, bi lahko izhajala gospodinja brez služkinje! »Aspirator« sesa prah z zidovja, stropa, preprog, obleke in dr. Prah se sežge. Naše cunje in krtače nikoli ne bodo opravile tega posla tako temeljito in higiensko, kakor elektrika. Dva metalna cilindra s pomočjo elektromotorja urno vrtila perilo v milnici, ne da bi se ga dotaknila. Spuščata se dol in se počez vzdiguje navzgor ter odpravlja nesnago. Po

Poletne suknjiče

moderne, platno za gospodo in dečke, lister za suknjiče in obleke iz tenis blaga najugodnejše pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana

— — — — —

tem isti stroj poplakne perilo v čisti vodi in električna centrifuga v trenutku iztisne iz mokrega perila zadnjo kapljico vode. V 10 minutah je vse gotovo za likanje. Vse pranje in likanje zahteva jedva 50 minut. Kuhinjska posoda pa se pomije v posebni omarici. Spodaj je motorček, v srednjem delu kake 4 m kropa. Zgoraj se vrtaknejo krožniki in druga posoda, tako, da vre voda med njimi. Voda kmalu zavre, motor jo žene med posodo in se po par minutah ustavi. Umazana voda odteče, pomita posoda pa se takoj posuši in obriše in gre lahko zopet na mizo.

Najbolj pripravno za to idealno, vsestransko elektriziranje so hiše na deželi. Mestna stanovanja so namreč večji del pretesna za vse te naprave. Pariske elektrarne računajo za popolno opremo cele hiše do 20.000 frankov (t. j. 60.000 dinarjev), a posestniki odplačujejo te zneske v teku 3 do 4 let v mesečnih obrokih. V Franciji je elektrika za 30 odst. cenejša kakor plin in stane kurjava za kosilo iz štirih jedi za 8 oseb samo 7 Din.

Društvo izgubljenih eksistenc na Dunaju

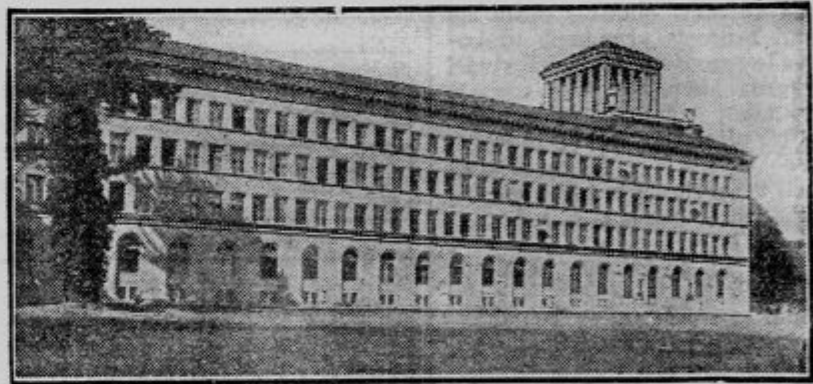
Na Dunaju je prošle dni zborovala čudna družina: Društvo izgubljenih eksistenc. Poročevalci pravijo, da je bilo zborovanje po vtisu, ki ga je napravilo na opazovalca, zelo neobičajno. Društvo, ki ima v celem kakih 500 članov, je poslalo na zborovanje okoli 300 ljudi, ki so vsi pobiti poslušali poročilo predsednika. Predsednik pa je čital naslednje resolucije:

»Društvo izgubljenih eksistenc je odposlalo avstrijskemu zveznemu predsedniku, justičnemu ministrstvu ter vsem strankam narodnega sveta sledečo spomenico:

Odpusti naj se kazni vsem, ki so bili obsojeni prvič, na eno do petletno ječo; z delinkventi, ki stoje prvič pred sodiščem, naj se postopa kolikor mogoče ljudomilo. Vsem tistim, ki so prvič obsojeni in kj so odsedeli svojo kazen, naj se postopek spregleda. Ljudem, ki so bili že večkrat kaznovani, ter so bili obsojeni na več nego petletno ječo, naj se polovica kazni odpusti, drugim pa naj se kazen reducira, tako n. pr. v prvi vrsti tistim, ki so že več let v ječi ter so se izkazali vredni milosti pred postavo.

Vse te zahteve so zborovalci sprejeli z velikim odobravanjem. In kako jih tudi ne bi! Saj vendar niso med temi izgubljenimi eksistencami sami obskurni zločinci, temveč tudi ljudje, ki so prišli med najnižje tipe človeškega življenja po čudnem naključju. Tako se na primer najde med »izgubljenimi eksistencami« babica, ki je bilo zaprta radi prepovedanega splavljanja človeškega ploda, ali mož z leseno nogo, bivši šofer, ki ga je nesreča vrgla pod kolo avtomobila in pozneje radi te nesreče tudi v ječo, ter mlad inteligent, ki ga je beada prisilila, da je ukradel par šolnov in jih prodal, ker ni imel kaj jesti. To so razlogi radi katerih se ves dunajski tisk zavzema za te »izgubljene eksistence«.

× Tudi slon zna štrajkati. Slon je zelo inteligentna žival. Tisti v zoološkem vrtu v Newyorku pa še prav posebno. Zgodilo se je namreč, da so slonu v ondotnem živalskem vrtu vzeli strežnika, čuvaja, ki ga je negoval dolgo vrsto let. Čuvaj in slon sta bila dobra prijatelja. Čuvaj pa je zahteval večjo plačo, in ker mu ni hotela uprava vrta ugoditi, je ostavil službo. Čim se je to zgodilo, se je lotila slona otonost in žalost. Vsakega novega čuvaja je prijel z rilcem ter ga izrinil na prosto, hrane pa ni hotel.

Nova palača

Mednarodnega Urada Dela v Zenevi

Sir Austen Chamberlain,

zastopnik Velike Britanije v Svetu Društva narodov.

(Po francoski karikaturi)

Abbé Paul Scarron:

Potujoči igralci

Solnce je prehodilo že več kakor polovico svoje poti, in njih voz je drdral s pobočja hitreje, nego je hotel. Voz so vlekli štirje voli in kobila, njeno žrebe pa je kakor noro tekalo ob vozu in okoli njega. Voz je bil poln kovčegov, vreč in velikih zavojev nosilkanega platna, na vrhu te piramide pa je sedela gospodična, oblečena napol gosposki, napol kmetiški.

Mlad človek, čegar obraz je obetal prav tako veliko, kakor je njegova obleka obetala jako malo, je koračil ob vozu. Na obrazu je imel prilepljen velik obliž, ki mu je zakrival eno oko in pol lica, na rami pa je nosil veliko puško. Nastretil je mnogo šoi in kavč, ki si jih je obesil kakor širok trak preko prsi. Tudi pišče in mlada raca sta mu visela na koncu traku, ker ju je bil mienja ušel na svojem lovu spotoma. Namesto klobuka je nosil nočno čepico, ovito s podvezami nogavic raznih barv. To pokrivalo naj bi menda predstavljalo turban, ki ni bil še povsem gotov. Suknja mu je bila siva halja, prepasana z usnenim jermenom, za katerim je tical meč, ki je bil tako dolg, da pač ni

bil uporabljiv. Njegove hlače so bile sešite z nogavicami; take hlače nosijo komedijantje, kadar predstavljajo kakkega junaka starega veka, namesto čevljev pa je nosil antične, preko členkov oblate sandale.

Starejši, nekoliko bolj, a tudi zelo slabo oblečen mož je stopal ob njem. Na hrbtu je nosil kontrabas in ker je korakal sklonjeno, je bil oddaleč podoban želvji, ki hodi po zadnjih dveh nogah.

Karavana je prišla mimo krčme »Pri smri«. Pred vrati se je zbralo nekaj meščanov, čestitih gospodov. Novost sprejeli in hrup paglavcev, ki so se kričeli gnetli okoli voza, je vzbudila njih pozornost. La Rappiniere, policijski poročnik, je stopil iz družbe in z uradnim obrazom vprašal, kakšne vrste ljudje so potniki.

Mladi mož je odgovoril, ne da bi se doteknil svojega turbana, kajti z eno roko je držal puško, z drugo pa mečevq nožnico, da ga ni tolkla po nogi, da so Francozi po rojstvu in komedijantje po poklicu, da je njegovo gledališko ime Destin in ime starega tvariša la Rancune, gospodična, ki sedi kakor valeča kolkja na багаži, pa ja se imenuje la Caverne.

La Rappiniere je bil takrat šaljivec

mesta Mans, zato je vprašal mladeniča, obstoja li vsa igralska družba samo iz treh oseb.

»Naša družba«, je odvrnil mladenič, »je prav tako popolna, kakor družba princa oranijskega ali vojvode epernonskega. Toda zaradi nesreče, ki nas je zadela v Toursu, kjer je naš vratar nekakega tepčastega vojaka provincialnega intendantu ubil, smo bili prisiljeni, napol goli in v takem stanju, kakor nas tu vidite, pobegniti.«

»Ogenj sv. Antona naj jih vse požge!« je dejala krčmarica, ki je ljubila teater bolj kot vse pridige in molitve. »Vojaki so torej krivi, da ne bomo gledali komedije!«

»Lahko bi vam zaigrali,« je dejal stari komedijant, »samo če bi imeli ključke do svojih kovčgov. Pripravljeni smo, da zabavamo gospodo tega mesta štiri ali pet dni.«

Ta odgovor je poslušalce jako zadovoljil, in la Rappiniere je ponudil, da posodi la Caverne staro krilo svoje žene, krčmarica pa je ponudila Destinu in la Rancunu dva tri pare oblek, ki so bile pri nji zastavljene.

»Ali vi ste vendar samo trije,« je rekel nekdo iz družbe.

Nato je odgovoril la Rancune: »Jaz sam sem že igral vso komedijo

in sem obenem predstavljal kralja, kraljico in poslanika. Kadar sem igral kraljico, sem govoril s fistlom, kadar sem predstavljal poslanika, sem hohnjal, stoječ nasproti kroni, ki je ležala na stolu; ako pa sem delal kralja, sem sedel na stol, si posadil krono na glavo ter veličastno dignil svoj glas. ... Torej je nič ne skrbite! Plačajte voznika, dovolite, da večerjamo in dajte nam obleke, pa vam zaigramo že nočoj; ali pa dovolite, da si privežemo dušo in nato ležemo, ker danes smo napravili že dolgo pot.«

Predlog je bil sprejet, a šaljivec la Rappiniere je dejal da ni treba prav nobenih drugih oblek, kakor suknjen tistih dveh mladih gospodov iz mesta, ki sedita pravkar v krčmi in kvartata, mademoiselle de la Caverne pa da lahko v svoji narodni obleki predstavlja vse, kar zahteva komedija.

Dogovorjeno, storjeno. Komedijantje so v par minutah izpraznili svoje troje čaš, se preoblekli, in družba, ki je medtem še narasla, se je komaj zbrala v gorenji sobi, ko se je pojavil izza dvignjene umazane rjuhe komedijant Destin: ležal je na slamnjači, na glavi je imel namesto krone čajnico, si drgnil oči, kakor človek, ki se je pravkar prebudil, ter je v patetičnem tonu re-

Podmornica išče izgubljeno ladjo »Egypt«

Zgoraj: Boja, ki označuje mesto, kjer bi se naj bil potopil »Egypt«. Spodaj: Švedski kapetan Harbeck motri s podmornice skozi periskop potapljače, ki se spuščajo v morje.

tel okusiti nobene. Štrajkal je toliko časa, da je uprava zoološkega vrta potuhtala, kaj manjka slonu in je prosila starega čuvaja, naj mu on skuša nesti hrano. In res! Slon je začel takoj zopet jesti ter je bil silno vesel starega prijatelja. Upravi ni preostalo nič drugega kakor d je staremu čuvaju po- vič la plačo in ga pridržala v službi, kar je vsekakor manj riskantno kakor izpostavliti se nevarnosti, da ji žival pogine. So- lidarnost je torej tudi v živalskem carstvu uspešna.

× Izginulo jezero. Iz Goldacha v Vzhod- ni Prusiji poročajo, da je po neki močni nevihti izginilo ondotno jezero, ki je merilo 8 orolov površine. Voda doslej v tem kraju še ni nikoli poniknila. Ko se je ne- vihta izdijvala, se je pojavil pod zemljo bobnajoči šumot. Ljaki so požirali vodo z grgrajočim glasom, iz globine pa je letelo kvišku kamenje. Jezero je bilo globoko 30 metrov.

× Mož v kovčegu. V Cherbourgu so pred dnevi nakladali tovore na prekoce- anski parnik »Arabie«. Dva nosača sta bila pa pri nakladanju nekoliko neprevidna ter sta spustila en kovčeg na tla. Deske so šle narazen, pred strmečim občinstvom pa so se pojavil mlad mož v plavi mornariški obleki. Težaki, ki niso navajeni na tako vsebino kovčgov, so takoj hiteli po poli- cijo, ki je moža zaslila. Izkazalo se je, da ni niti tat, niti slepar, niti tihotapec, temveč čisto navaden francoski izdelova- telj kovčgov, ki je silno hrepenel po Ame- riki. Imel pa ni dovolj sredstev, da bi si lahko plačal vožnjo in si je izmislil origi- nalno možnost zastopniške vožnje čez Ocean. Po lastnem načrtu si je napravil kovčeg, zlezal vanj ter bil že natihoma preprčan, da se mu bo nakana posrečila. Imel pa je smolo, da sta nosača vrgla kov- čeg na tla in tako bo moral na zastopnikar- sko vožnjo v Ameriko zaenkrat pač re- signirati.

Kraljestvo mode

Pomen kepa v modi visokega poletja

Kep se je priljubil že v zgodnji pomladi. Toda svojo pravo veljavo menda dobiva šele sedaj. Saj več ali manj kompletira lahko obleko v poletni dobi. Mar naj dama preko jumperjeve obleke (bodi že volnene ali platnene ali svilene) obleče plašč? Kep je njegov edino pravilni nadomestek: varuje pred jutranjim in večernim hladom, a čez dan ga komudno vrže preko roke.

V obilju je letos videti kepev tudi na letovišču, v zdraviliščih, ob morju in na dirkališčih. Elegantna obleka brez vsega učinkuje nekoliko vsiljivo in zahteva ogrtač iz tafta ali kratki krep. Ta je na mestu pri žoržetu, krepu in foulardu. A tudi brezrokavni plašč iz tafta, ki je poleti edino znošen, se kombinira s krepom. Par primerov na naši sliki!

Prva figura ravno predstavlja tak plašč iz tafta s krepom. Plašč sam je enostaven: spodnja partija garnirana z votlimi gubami, krep je povsem raven in prikopčan pod zavijanim ovratnikom, da ga lahko snameš in nosiš tudi samega k raznim oblekam. Videti je, kako dobro se pod takim brezrokavnim ogrtačem nosi poletni model iz vzorčastega kineškega krepa.

Srednja skica predstavlja elegantno čipkasto obleko leva pa enostavno jumperjevo obleko iz shantunga. Klobučki so k vsem trem vzorcem dovolj enostavni. K prvemu pripada baret, k srednjemu širok zimast klobuk s cvetjem, k desnemu pa istobarven filcast klobuček s trakom.

Letoviška obleka mladih dam

Mladim damam (onim v najlepših cvetočih letih) se ni treba oblagati s preobilno garderobo, saj je menjavanje modne silhete in z njim združenega nabavljanja novih oblačil neugnana želja današnjih devotk, pač pa sta pri izbiranju modelov potrebna okus in previdnost. Treba je seči po takih oblačil-

lih, ki niso vezana na določeno uporabo, marveč lahko služijo za najrazličnejše prilike.

Parantne barve naj se odklanjajo. Za mlado, damo so najpriladnejša svetla oblačila, ki so vedno sveža in ne preveč podvržena dnevnim modi. Sicer pa velika moda pastelnih barv (rožnata, lipov

cvet, crevette in dr.) letos v obilni izbiri ustreza okusu mladih dam.

Linija novejših mladodamskih oblačil je vrla enostavna. Čim manj okrasja in navlake, tem mladostnejši in prikupen je model. Ravna, gladka oblačila, prekinjena samo s partijami votlih gub in plisejev, se vnovič uveljavljajo bolj in bolj, obenem pa se (posebno za popoldan) priljubljajo nekatere princesne oblike z zvončasto partijno krila.

No, krep slavi triumfe. Saj je naravno, da ga nihče ne more bolj uveljaviti, kakor mlada damica, ki ga vsaka zna odlično nositi. Mladostne in graciozne pa so seveda le kratke fasone krep.

Materijal teh oblek je isti, kakor ga dnevna moda vobče predpisuje. Recimo: popoldne surovo platno, pralni in volneni krep, shantung; popoldne peštra surova svila, kineški krep, desiniran zoržet, gaze, foulard. Za nazorno informacijo, nudi naša slika troje modelov, ki so dobro uporabni in jih ni težko posneti.

Levo: mladostna jumperjeva obleka, gotovo najpriladnejša za popoldan. Na surovem platnu, shantungu ali krepu se bo dobro obnesla ročna vezanina. Srednja skica predločuje dovolj eleganten model iz imprimirane svile. Opažati je povišanje tajle, dočim je krilo zvončasto. Organdy-garnitura na ovratniku in rokavih je posebno umestna, če je obrobjena s čipkami. K tej adjustaciji pripada širok klobuk in mal solnčnik. Desna skica končno predstavlja enostaven večerni model iz imprimirane svile z naramnim krepom in plisirano krilno partijo. Ti trije tipi, ki si jih je možno nabaviti z razmeroma nizkimi sredstvi, lahko celotno tvorijo zadostno elegantno poletno garderobo mlade, ampak za res mlade dame.

Ovratna partija svilenega plašča

je večinoma vrlo originalno oblikovana. Ker so namreč popoldanski ogrtači vrlo enostavni, je ves učinek treba koncentrirati na ovratniku in rokavih. Dočim se pri rokavih vedno bolj uveljavlja trobentasta oblika, se partije ovratnika izgotavljajo v obliki plisiranih zavojev. Slika predstavlja tak ovratnik zapet in odpet.

Nova frizura,

ki jo predločuje naša slika, je vrlo mladostna in ne znači povratka k doigim lasem. Lasje so nekoliko daljše pristrženi na vratu, s čemer je preprečeno škodljivo britje, obenem pa so omogočene vsakojake varijante s kodri in zavojčki.

Pike, kari, pliséji in godeji ...

Radio

Izveček z večernih programov

BERLIN (504 m. 10 KW), BRESLAU (418 m. 10 KW), DUNAJ (531 m. 7 KW), RIM (425 m. 12 KW), PRAGA (368 m. 5 KW), DAVENTRY (1600 m. 25 KW).

Nedelja, 13. VI.

BERLIN 20.30: Romantichen večer. 1. Schumann: «Manfred». (Uvertura). 2. Koncert za čelo. 3. Mendelssohn: Sinfonija št. 5. d-Dur.

BRESLAU 20.25: Koncert vojaške kapele. DUNAJ 18: Sonate. — 1. Brahms: Vijolinska sonata a-Dur. 2. Beethoven: Vijolinska sonata a-Dur.

20: Juarez in Maksimilijan. Drama. RIM 21.10: Boito: Odlomki iz opere «Mefistofeles».

PRAGA 20: Zabaven večer.

21: Promenadni koncert.

DAVENTRY 20: Večernice.

21.15: Orkestralni in klavirski koncert.

Ponedeljek, 14. VI.

BERLIN 21: Koncert.

BRESLAU 20.25: Poletna sinfonia (Pesmi, recitacije, klavir.)

DUNAJ 20.15: Muzikalne miniaturre. (Solisti, kvartet, klavir.)

RIM 21.10: Vokalni in instrumentalni koncert. (Trio.)

PRAGA 20: Orkestralni koncert (Sibelius, Glinka, Wagner, E. Salo, Pahngreen.)

DAVENTRY 20.30: Pergolesi: Stabat Mater. 22: Opereta.

Torek, 15. VI.

BERLIN 20.30: Vegesackove poezije.

21: Koncert orkestra in solistov: Od Offenbacha do Šeharja.

BRESLAU 20.25: Sinfonični koncert.

DUNAJ 20.15: Schubertove variacije.

RIM 21.10: Večer, posvečen Mendelssohnu.

PRAGA 20: Poljuden večer. (Sestek, pesmi, recitacije.)

DAVENTRY 20.45: Koncert Gruft okteta.

21.20: Mirozov vojaške kapele.

Sreda, 16. VI.

BERLIN 20.30: Heinejev večer v besedah in pesmi.

BRESLAU 20.25: «Koncert». Burka v treh aktih.

DUNAJ 20: Poljuden orkestralni koncert.

21.30: Radio-kabaret.

RIM 21.10: F. Šehar: Odlomki iz operete «Evas».

PRAGA 20: Večer ruskih oper.

DAVENTRY 22: Schubertove skladbe.

Četrtek, 17. VI.

BERLIN 20: «Sen kresne noči». (Drama.)

20.30: Godba za ples.

BRESLAU 20.15: «Mladi papa». Opereta v enem aktu.

21.15: Večer valčkov.

DUNAJ 20.15: «Na povelje vojvodinje». — Opereta v treh aktih.

RIM 21.10: Vokalni in instrum. koncert.

PRAGA 20: Koncert iz Vinohradov.

DAVENTRY 20: Godba iz veselih operet.

21.30: Lisztove skladbe.

22: Pesmi.

Petek, 18. VI.

BERLIN 20.30: Pisan večer. (Solisti, orkester itd.)

BRESLAU 20.15: Koncert.

DUNAJ 20.15: Koncertna akademija.

RIM 21.10: Koncert lahke glasbe.

PRAGA 20: Koncert Klarschovega instituta za slepce. (Zbor, solisti.)

DAVENTRY 20: Orkestralni koncert.

21: Beethoven: Sonata za čelo a-Dur.

Sobota, 19. VI.

BERLIN 20.30: Poljuden koncert.

22.30: Godba za ples.

BRESLAU 20.25: Iz kabareta in operete.

DUNAJ 20: «Raztrganis». Drama J. Neštrova.

RIM 21.10: Vokalni in instrumentalni koncert.

22.45: Godba za ples.

PRAGA 20: Kongresni koncert iz Smetanove dvorane.

DAVENTRY 20: Poljuden orkestralni koncert.

20: Iz intimnega kabareta.

Ameriška križanka

A B C D E F G H I

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

Pričujoča križanka se v bistvu ne razlikuje od križank, ki smo jih dosedaj objavili v našem listu. Novo na njej je le to, da ne pišemo številke v posamezno polja, nego na rob, in sicer za vodoravne besede na levi, za navpične pa zgoraj. Ta način ima prednost i za nas i za čitatelje; za nas, ker je zelo priročno in zahteva manj prostora za definicije posameznih besedi, za reševalce pa zato, ker jim omogoča napisati rešitev naravnost v list in jim ni treba še posebe načrtavati vzorce. Definicije veljajo pri vsaki številki (oz. črki) po vrsti od leve na desno (oz. od zgoraj navzdol).

BESEDE PO MENILO

vodoravno: 1. grškega pesnika; mesto na Poljskem; 2. obdelano zemljo; 3. zemljiško mero; grajo; 4. pevski izraz; staro ženo; 5. domačo žival; 6. prislov časa; pogorje v Franciji; 7. poljskega delavca; svetopisemsko osebo; 8. svetniško podobo; 9. žensko krstno ime; pripadnika izumrlega naroda.

navpično: A. boga ljubezni; angleškega plemiča; B. zločince; C. dragulj; mesto ob vzhodni obali Labradorja (Kanada); D. študentovsko kadilno poročilo; E. rojstno mesto številnih Ljubljancev; G. del očesa; kačo; H. omako z mesom; I. žensko krstno ime; rimskega boga.

REŠITEV NEDELJSKE KRIŽANKE.

1. Rog; 2. Palec, Pok; 3. Kakor; 4. Zagar; 5. Premena, Prepona; 6. Paberki; 7. Apenini; 8. Melod; 9. Car; 10. Karat; 11. Pop, Pesem; 12. Met; 13. Sem, Sedan; 14. Non; 15. Kot; 16. Meeesen; 17. Rod; 18. Poreč; 19. Milan (Miran); 20. Stvor, Ski; 21. Islam; 22. Artisti; 23. Pokal; 24. Kit; 25. Rim.

Lovstvo in ribištvo

Ribja omotica

Njen uvoz in prodaja dela našim ribičem velike skrbi, kar bi bilo pa nepotrebno, če bi se zakonitim predpisom hotelo pomagati do veljave. Zakon proglašajo omotico kot strup in omejuje točno njen uvoz, njen uporabo in prodajo. Tudi ribarski zakon ni pozabil na njo. Seveda pa z njo trgujejo v prvi vrsti pod roko tihotapci, ki jo do 99 odstotkov uvažajo iz Trsta v naše kraje. Drogisti jo gotovo jako malo prodajo, je navadno tudi nimajo, ker spremalo gre, še manj pa lekarnarji, ker je zdravilni že mnogo desetletij ne zapisujejo. Včasih so jo uporabljali kot sredstvo zoper uši in zoper razne kožne bolezni, bodisi kot prekuhanico ali mažo iz zdrobljenih, lavorjevim jagodam podobnih koščencev neke vzhodno-indijske ovi-jače (anamirta paniculata cocculus) (Wright) imenovane. Sadež meri posušen nekako 1 cm v premeru, je jajčasto okrogel ali ledvičast s sivojavi, skoro črnim odelom (perikarpom), ki skriva v sebi močno strupeno, poloblasto, v sredini votlo, oljastomesnato, jako grenko seme. Iz njega izločljivi učinkujoči strup se imenuje pikroloksin, ki je mešanica dveh strupenih grenil, takozvanega pikroloksina in pikrotrina. Pikroloksin uporablja današnja medicina, dasi v redkih slučajih, in z dvomljivim uspehom, opisane zdrobljene zorečke, primešane kruhu ali testu, pa sptičarje in sribiče boljše sorte. Otrav izkove poleg nekatere pijane omotičavosti pred vsem težke napade, podobne epileptičnim in tetaničnim krčem s prislilnim vrtenjem okoli telesne osi, kolotočenjem, plavanjem, ritanjem itd. Ribar, ki je zaužil košček takega testa, priplava na površino vode in se ondi na enem in istem mestu krčevito premetava in se goni v ozkem krog nekako sasma za seboj, kakor opisujejo ta čudni ples. V primerno nizki vodi se dá seveda z lahkoto zajeti in prijeti. Zato otrovavec navadno nameče višje gore v kaki potokovi kotanji omotice, na omotene ribe pa čaka nižje doli, kjer lahko vodo grebe in ribe grabi. Izmed vseh živali so menda ribe najbolj občutljive za ta strup. Precej občutljiv je tudi človek, dasi, če niso doze le prevelike, navadno tudi po relativno težkem otravanju skoro vedno okrevajo. Da bi kdaj ljudje oboleli po zauživanju tako zastrupljenih rib, o tem ni v pristojni literaturi nitiesar znanega, pa bodisi, da so množice strupa preneznatne, ali da se strup v ribjem mesu ali pri kuhi razkroji in da več ne učinkuje. Vemo pa, da je škuka pograbila otrovano ribico in se z njo sama otravala. Predpogoj za otravovanje pri običajnem nametku je seveda, da ribe požro zastrupljeno vabo.

Zato so pred vsem belice, ki jih love z zastrupljeno vabo; postrvi, lipani, sulci in druge mesojedke so varne pred njo. To dejstvo nam pa daje v omotici sredstvo v roke, da gotove ribe lahko z izborom polovimo, kjer je to treba, kot n. pr. v potokih-postrvnikih, kjer nadležni klini odjedajo hrano ribam boljše vrste, in, če so večji, tudi ogrožajo postrvi zaradi. Poleg tega je klin dokaj bolj prebrisana riba kot postrv, ki se boji samo nemira, pregibajočega se ribiča in njegove sence, a je sicer nobena izkušnja ne izpametuje. Z omotico pa v takem potoku lahko z lahkoto iztrebimo požrešno klinjo svojo — seveda samo s privoljenjem pristojnega poglavarstva. Da omotice ne bomo dali poljubnemu ribogojcu v roke, je pa seveda samo po sebi umevno.

Junjska številka »Lovca«, lista za lov in ribištvo, je izšla in prinaša sledečo vsebino: Ing. Anton Šivic: Naselbina kozorogov v Karavankah (v okolici Ljubelja). — Ing. Vojko Koprivnik: Lov na lisice. — Dr. Avgust Munda: Lov z umetno muho (nadaljevanje). — Iz lovskega nahrbtnika. — Iz ribarske mreže. — Mali oglasi. — Priloga kinološke zveze v Ljubljani: Naši psi.

»Naši psi«, mesečno izvestje kinološke zveze v Ljubljani, je kot priloga »Lovca« svojo prvo številko zagledalo beli dan ter prinaša poročila o I. rednem obnem zboru, o seji načelstva in odbora »Jugoslovenske poslovnice zvezet in o klubu ljubiteljev pičarjev. Kot je iz te številke razvidno, se peča zveza v prvi vrsti z rejo lovskih psov, kar je umevno, ker prevladujejo v njej lovc.

Na letališču dojdejo sledeči lovi: Lovi krajevnih občin Trebnje, Velika Loka in Sela pri Šumperku (Novo mesto) dne 6. julija 1926; lov občine Lužarje (Kočevje) dne 3. julija 1926; lov občine Smihel-Stopiče (Novo mesto) dne 3. julija 1926.

Po vsem svetu v vseh lekarnah in drogerijah se dobi le najboljša

CREME MOUSON

Troženec

Je poleg žive žene bil neki grešni mož še dve oženil. Pa komaj glas o tem do carja je prišel (a car je strog bil in nobene pregrehe pohujšljive ni trpel), da mož sodišču se odda, je koj ukrenil, in da se teka kaznen zanj ugame, da strah med narodom nastane in nikdo več ne bo v prihodnje zapal v tako zločinske blodnje. »A če uvidim, da je kaznen mala, na mestu denem vse sodnike na vesala.« Sodnike tarejo težke skrbi, obliva z mrzlim potom jih bojazen. prevdarjajo tri polne dni, kakovo bi zločincu uganili kazni, na tisoče jih je, a po izkušnji kazni te ljudi od zla ne spokore. Nazadnje vendar Bog jih razsvetli. Pozovejo prestopnika pred se, da dali na znanje bi, kar v občini sodbi so sklenili

in kar za pravo so spoznali: da naj z ženami vsemi tremi skup živi. Ljudje so se razsodbi začudili in čakali, kdaj bodo vse sodnike povsili.

a štirje dnevi niso se minili, troženec se je že zadavil, da treh žen od tistikrat nihče v tem carstvu ni šel več jemati,

„Danica“

d. d. za kemične proizvode
Centrala: ZAGREB, Mažuranićev trg
št. 4.

Telefoni 17-31, 26-69, 18-39 in 29-13.
rudi za najpovoljnije cene izdelke svojih
najmoderneje urejenih tovarov in
brezhibni kakovosti:

Iz tvornice v Koprivnici:

Superfosfat s 16 do 18% v vodi top-
ljive fosforne kisline.

Specijalne zmesi KAS s kalijevo
soljo in amonijakom.

Kisik za autogeno varjenje.

Zastopstva in skladišča v vseh večjih
mestih. 159

Od julija t. l. počenši izide v Beogradu, isto-
časno s francoskim izdajem v Parizu srbo-
hrvatsko izdanje mednarodnega naučnega in
strokovnega časopisa:

„Anali Medicine i Hirurgije“

ki bo obsegal zapore vsa področja medicine.
Med sodelujočimi tega časopisa se nahajajo
grupirani profesorji in strokovnjaki velikih
evropskih znanstvenih sredstev.

List izide v tromesečnih v zvezkih 350—400
strani, a vsaka številka bo posvečena študiju
enega delokroga medicinske vede. Prva šte-
vilka je posvečena „Ginekologiji“.

Z ozirom na njegov mednarodni karakter
in mnogobrojno strokovno publiko, ki ji je
namenjen nudi list „Anali Medicine i Hirur-
gije“ možnost resne in gotove publicitete vsi
mst tucijam, ki so v zvezi z medicinskim de-
ovanjem, tvornicam farmacevtskih izdelkov in
kirurških instrumentov, koralščem, zdrav-
iščem, klimatičnim krajem, sanatorijem itd.

Predplačila za list
za celo leto (4 številke) 240 Din, za pol leta
(2 številke) 140 Din.

Predplačila in naročbe oglasov naj se naslovijo
na administracijo lista „Anali Medicine i
Hirurgije“, Beograd, Skoljanska ul. 20,
Tel. 23—93, plačljivo potom poštne hranilnice
(čekovna številka 53 161). 4645

L. K. Steiner & Co.

splošno tesarstvo

Ljubljana, Jeranova ulica 13.

Prevzemajo se vsa v to stroko spada-
joča dela po danih in lastnih načrtih po
najnižjih cenah. 156

AUTO

turinski Fiat 501, speci-
alna izvršitev z balon-
skimi obroči, 6 kratno, tipa normal-
na, prvovrstna oprema, nov, vozil 4 500
km, zadržano brezhiben, se proda za
76.000 Din. — Na ogled v torek in
sredo pri g. MARIM, delavnica Fiat,
Maribor SHS. 4655-a

Nervoza onemoglost

Vzroki in posledice živčnih in arterijskih
bolezni. Kako se jih rešimo?

Vsak dan nam prinašajo časopisni vesti
o večih slučajih samomorov, umorov, raznih
kscscoov in rodbinskih žoliger, a vse to
gre na rovaš skrajni razdraženosti živčevja
pri današnji generaciji. Kako oprostimo sebe
in svojo rodbino od težkega trpljenja, ki ga
povzročajo: nevrasstenija, histerija, nevrologija,
oslabelost in vse ostale živčne in arterijske
bolezni? Učenjaki, v njihovem številu prof.
Broun-Sekar, Karno Voronov in Steinach, so
ugotovili, da je vse to trpljenje izključno
posledica zastrupljenja naše krvi s sečno
kislino. Odstranite iz svojega organizma
sečno kislino in ne boste sebe spoznali: pre-
porodili se boste duševno in telesno in po-
novno boste izkusili vso lepoto mladega in
dravega življenja. Isti učenjaki so po dol-
gotrajnem delu in mnogih uspešnih posku-
sih nad živalmi in ljudmi, dokazali, da se
sečna kislina, ta krvni „Kalefluid“ D. Kale-
ničenko, topi, kakor sladkor v vreli vodi,
in se izločuje iz organizma skozi naše le-
dvice. To je potem konstatiralo več kot
4000 profesorjev in zdravnikov pri več kot
stotisoč pacientih. Naposled so ugotovili
isto tudi bolniki sami, kar se najbolje raz-
vidi iz njihovih mnogostrešnih nam poslani-
h pism. Spodaj prinašamo nekoliko
zdravniških opazovanj in iztisov iz bolni-
ških pism:

1. Dr. Baulin iz Rževa: pri g. O. N. bil
je razrušen živčni sistem do take stopnje,
da ni mogel vršiti dolžnosti v službi. Po
dveh steklenicah „Kalefluida“, pa je že
normalno višil svoj posel. 2. Dr. B. Pent-
kovski iz Varšave: g. S. 37 let star, trpi že
nekaj let na nevrassteniji. Boletine v tilniku,
ledjih, onesvečenju, močno utrujanje srca.
Po treh steklenicah „Kalefluida“ je bilo
bolnika težko spoznati. 3. g. V. Kralj iz Ster-
dina (Poljska): oslabei moj organizem ni
mi dovoljeval delati več kot sedem let.
Sedaj pa, po zdravljenju s „Kalefluidom“
sem zopet v moči, da delam kot prej.
4. g. Andra Pejč iz Sarajeva: Trpel sem na
arterijsklerozi in vaš lek „Kalefluid“ mi
dela vrlo dobre usluge. 5. g. Slavomir
Jovanović iz Beograda: Po 4 steklenicah
„Kalefluida“, so se moji živi tako pomir-
ili, da se počim povsem drugega človeka.
6. g. S. Koščičar iz Subotice: Cul sem od
nekega svojega prijatelja v Beogradu, da
mu je vaš „Kalefluid“ zelo dobro storil pri
sladkorni bolezni, pa ga sedaj tudi sam
rad jemljam.
„Kalefluid“ je odkrivan v Londonu,
Bruslju, Parizu in Florenci s 4 „grand prix“
in 4 zlatimi kolajnama. Prodaja se v vseh
lekarnah in drogerijah.
Brezplačno se pošlje knjiga D. Kalen-
ičenka „Preporod“ z zdravniško oceno.
Oorniti se je v Beograd, Pop Lukin. br.
1. Lit. Miloš Marković. 4597 a

Nobena slovenska zlasti nobena kmetiška hiša bi ne smela biti brez Gasparijeve slike kmeta-svetnika ali slovenskega sv. Izidorja.

Slika je polna nežnosti in miline in svež domači zrak veje od nje. Zato bode najlepši
okrasek vsakega stanovanjskega.

Cena v lepem barvotisku izgotovljena, 42 cm široke in 32 cm visoke slike je

30 dinarjev, s pošto 34 dinarjev,

kateri je treba podpisani družbi poslati po nakaznici ali pa v priporočenem pismu. Na zahtevo
dopušamo tudi položnico ali pa sliko po povzetju.

Kdor si sliko naroči, pa ne stori samo važnega koraka za okrašenje svojega bivališča,
temveč se udeležiti tudi

bogatega srečelova,

ki bode tem izdatnejši, čim več bode odjemalcev te izredno lepe slike.

Izmed prvih tisoč naročnikov dobila bosta namreč dva srebrni žepni uri, eden zlato;
izmed drugega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro večje vrednosti; izmed tretjega tisoč
trije srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed četrtega tisoč štiri srebrne, eden
zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed petega tisoč štiri srebrne, eden zlato žepno uro
z zlato verižico.

Srečelov je urejen tako, da ima vsaka slika svojo številko in se smatra za srečko. Žre-
banje teh števil se bode takoj po dopolnitvi vsakega tisočaka vršilo pod nadzorstvom notar-
jevim tako, da se na posebne lističe zapisane številke denejo v žaro, iz katere potem sirota iz zavoda
za slepe potegne toliko števil, kolikor je v srečelovu dotičnega tisočaka dobikov. Številke
tega tisočaka pri naslednjih zrebanjih ne igrajo več, pač pa se po dopolnitvi vsakega nasled-
njega tisočaka postopa analogno.

Trgovci in sejmarji, ki naroče večje število slik, dobe primeren popust, vendar
se žrebanja udeležujejo s tolikimi številkami, kolikor slik so naročili.

KNJIGARNA „VERA“
v Ljubljani, Aleksandrova c. 8/1.

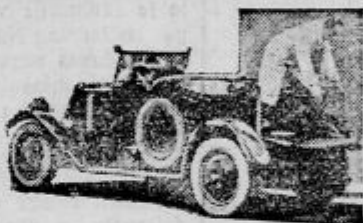
4628-a

RENAULT automobili

osebni in tovarni vseh velikosti

danes neprekosljivi.

Zastopstvo za Slovenijo **A. LAMPRET**, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 22. 4661

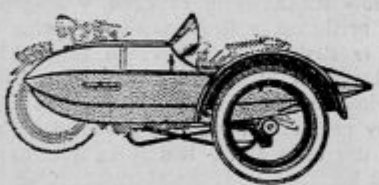
Prof. Dr. E. Šlajmer

ne ordinira

do začetka avgusta.

Gračinski upravitelj

prvovrsten gozdarski strokovnjak v vse od-
povedni službi **isto stalno mesto**.
Dolgoleten praktik v vseh panogah gozdnega
gospodarstva, zgovornih obratu (manipulacija
trdega lesa), v n pravih za spravilne lesa
iz tečajnega gozdnega terena, garancija uspeh
v slabih gospodarskih, vztrajnost v poljedel-
stvu, živinoreji in perotinarstvu, mlekarstvu,
s darstvu, vrtnarstvu itd., več vseh pisar-
niških del in obvevanja z oblastmi, zmožen
ka-cije in reprezentacije, vnet, pošten, zdrav,
oženjen, ima 6 in 8 let starega otroka. Prva
referenca: odličnih jugoslovanskih strokov-
njakov na razpologo. — Ponudbe pod „SO-
LIDEN 37“ na upravo „Jutra“. 4681-a

Rudge-Whitworth

angl. motorna kola in deli

Ceniki na zahtevo. 4558-a

Autozavodi E. ROSA

Ljubljana, Poljanska cesta 69.

IVAN JAX in SIN

LJUBLJANA
Gospodarska cesta št. 8

z najboljši šivalni
stroji in pletil-
nami. — Izborne
konstrukcije in
elegančna izvrše-
tev iz tovarne v
Ljubljani.
Ustanovljena
1887.

Vezanje poutje
brezplačno. — Po-
samezni deli ko-
les in šivalnih
strojev.
10-letna garanci-
ja. Pisalni stroji
Adler in Urania.
Kolesa iz prvih tovarov Dürkopp, Styria, Waffelrad, Kayser.

Za žejo

najboljši pravi **Maršnerovi** žumeci
limonadni bonboni v vrečkah. —
Pol litra dobre limonade za 1 Din se
dobi povsod. 4118

Glavna zaloga:

JOS. VITEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 13.

Službo kapelnika

razpisuje Mestno god-
beno društvo v Kamni-
ku. — Nastop po dogo-
voru. — Ponudbe s po-
goji je vnesti do 30.
junija 1926. 4654-a

Hed. Šarc

pralnica in likalnica

vljudno naznanja cenj. občinstvu,
da se nahaja v isti hiši, samo da
je vhod iz 102

Knafljeve ul. št. 2.

ter se priporoča za nadalje.

Postrežba točna. cene zmerne

Muholovke

Medos, Aurokson in Zacherlin prašek

veliko pri trvdki

Osvald Dobeic, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg 9. 162 3

Blagojničarka

se sprejme

v podružnico trgovne **LU-
DOVIK KUHARIČA** na
Vinici. Predpogoj: izučena
trgovina, z večletno prakso,
starejša moč, če mogoče s
kavotjo. Plačilni pogoji po
dogovoru! 4631-a

Iščemo več sto komadov tesanega gradbenega lesa:

21/24, 5,40, 6 in 7 m.

21/29, 24/28, 26/29, 5-70, 6-20,

6-40, 6-50, 3, 2-50 in 2 m.

16/18, 4 in 8 m ter razne druge

dimenzije.

Deske 20 in 25 mm širine od

12 c/m dalje. 4678 a

Ponudbe z oznacbo cene in najmanjše
partije, postaje in dobavnega termi-
na: „VILA“ d. d. Zagreb, Primorska 12

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII,

Medvedova ulica 38, telefon 755

82 Zagreb, Beograd, Osijek.

Središnja Zagreb.

Zrcalno steklo, portnalno steklo, mašinsko
steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah, kakor tudi brušene
prozorne šipe, izbočene plošče, vstekte-
vanje v med. Ejna, navadna ogledala.

ČISTILO (krema)

kakor lila, jadian, Jurjevo, Cibulin, Foks, Sidol,
apreturo in lak za usnje, črnilo, olje za šivalne
stroje, Belin, nočne lučice, čevljarški kiej, tuš
dobite najugodnejše pri trvdki

Osvald Dobeic 162/V

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Pohištvo

elegantno v formi
najfinije v kvaliteti
zmerno v ceni

priporoča

A. AMANN, TRZIC

tovarna pohištva. 70a

edino učinkovito, patentirano ter obl. zavarovano
sredstvo

proti pleši

izpadanju las in prihlaju. Za popolno lečenje
začastuje škatlica s priloženim navodilom. —
Naročila sprejema in razpošilja po povzetju
Kozmetički laboratorij „LEDA“, Zagreb, Palmo-
tičeva 80.

Cena škatlici Din 100— 4548 a

Na vagona in na drobno bukova
in hrastova drva ter bukovo oglje
lastne produkcije, vsakovrsten **okrogli**
les, dalje **trboveljski premog**, mavec
po konkurenčnih cenah pri trvdki

D. Marušić, 142-a

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 40.

NAZNANILO.

Naznaniam cenj. damam, da imam specialista za
„BUBI“ frizuro ter strižem dame po znižani ceni.

Otroke strižem od ponedeljka do petka istotako po
znižani ceni.

Uradniki in penzionisti na mesečni abonenti po
znižani ceni. 4571 a

Za obilen obisk se priporoča

FRANC LOBOREC, brivec, Rimska cesta 21.

Otvoritev.

Na drobno. Na debelo.

Tovarna čokolade in kakaoa

„SANA“, d. z o. z., Hoče.

Prodajalna po tovarniških cenah

CELJE, Aleksandrova ulica št. 2. 4174 a

MLATILNICE

lastnega izdelka, motorje, posamezne dele za
poljedelske stroje ter popravila istih izvršuje po
konkurenčnih cenah 4695 a

Anton Kremžar v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pogubo
vsaki družini:

prinašajo nalezljive bo-
lezni. Kako se jih ubra-
nite izveste iz knjige

Dr. Josip Tičar:

Boj nalezljivim

bolezni

Cena s poštino vred

Din 19-50

Naročila na knji-
garno Tiskovne za-
drage v Ljubljani.

Iz korolanske zgo-

dovine je zajet roman

Angelin
Hidar

Spisal Ivan Lah,

Cena vezani knjigi Din

20, po pošti Din 1-50 več.

Izdala:

Tiskovna zadruga

v Ljubljani.

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

4695 a

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

»Odložite jih k zidu!« je dejal... »Našla jih bova nazaj grede.«
Nato se je pomaknil Perzijec malo dalje. Potem se je okrenil popolnoma, še vedno kleče, tako da je gledal naravnost Raoulu v obraz. Rekel mu je:

»Zdaj se obesim z rokami za konec skale in se spustim v njegovo hišo. Storitve isto za menoj. Ne bojte se: vjamem vas v roke.«

Perzijec je storil, kakor je bil dejal, Raoul je zaslišal pod sabo zamolkel ropot, ki ga je očividno povzročil Perzijecov padec. Mladenič je zatrepetal v bojzmi, da ne bi ta ropot izdal njune navzočnosti.

Še huje nego ta šum pa je Raoula plašil popolni mir naokrog. Po Perzijecovih besedah sta vdrla med zidove jezerskega bivališča in vendar ne slišita Kristine!... Kaj znači to?... Nobenega krika!... Nobenega klika!... Nobenega ječanja!... Mogočni bogovi! Ali sta dospela prepozno?...«

Praskajoč s koleno ob zid, oprijemajoč se z drhtečimi prsti ob skalo se je zdaj tudi Raoul spustil v globino.

In takoj je začutil, kako so se ga oklenile roke.

»Jaz sem!« je rekel Perzijec. »Pst!«

Ostala sta nepremična in poslušala...

Še nikoli ni bila noč okrog njih neprodinješa...

Še nikoli tišina težja in strašnejša...

Raoul si je zasajal nohte v ustnice, da ne bi zarjul: »Kristina! Jaz sem!...« Odgovori mi, če nisi mrtva, Kristina.

Končno je Perzijec zopet našel lanterno in uperil žarke v steno nad njunima glavama. Iskal je luknjo, skozi katero sta bila prišla, in ni je več našel.

»Oh!« je dejal... »skala se je sama od sebe zaprla.«

* Nikdar več niso našli obeh parov čevljev, ki sta jih bila odložila, kakor piše v Perzijecovih papirjih ravno med stebrom in dekoracijo iz »Lahorskega kralja«, na istem mestu, kjer so bili našli Jožefa Buqueta obešenega. Gotovo jih je odnesel kak strojnik ali »zapiralec vrat«.

63

In svetli pramen lanterne se je pomikal navzdol po zidu do tal. Perzijec se je sklonil in nekaj pobral, nekako vrstico, ki jo je trenutek ogledoval, nato pa z grozo vrgel proč.

»Pendjabski trak!« je zamrmral.

»Kaj je to?« je vprašal Raoul.

»To,« je odgovoril Perzijec tresoč se, »to bi utegnila biti obešenčeva vrv, ki so jo tolikanj iskali!...«

Naenkrat ga je zgrabila nova bojazen in z malo rdečo ploščo je obsvetljal zidovje... Tako se jima je prikazalo — čudna, čudna zadeva! — deblo drevesa, ki se je zdelo docela živo s svojim listjem... Veje tega drevesa so segale kvišku ob zidovju in so se zgubljale k stropu.

Ker je bila svetla plošča čisto majhna, si je bilo v začetku težko ustvariti jasno sliko... Videl se je del vejčevja... nato list... in zopet list... zraven pa ni bilo videti ničesar... razen svetlega pramena, ki se je zdelo, da se odbija od sebe... Raoul je potegnil z roko po tej praznini, po tem odsevu...

»Glej, glej!« je rekel... »Ta zid je zrcalo!«

»Da, zrcalo!« je dejal Perzijec z globokim razburjenjem. Z roko, ki je držala pištolo, si je obrisal znojno čelo in pristavil:

»Pala sva v mučilnico!«

Zanimiva in poučna povest o Perzijecovih križih in težavah v Opernem podzemlju.

Iz Perzijecovih papirjev.

Perzijec je sam opisal, kako je nekoč zaman skušal dospeti po vodi do jezerskega bivališča; kako je odkril vhod iz tretjega podzemlja in kako sta padla v fantomovo preklensko mučilnico. Tu naj sledi njegova izpoved, ki nam jo je zapustil (v okoliščinah, o katerih bom zvedel kaj več kasneje) in ki nisem v njej predrugačil niti besedice. Podajam jo popolnoma izvirno, ker se mi zdi, da ne smem zamočati, kaj je daroga sam skušal v okoliščinah jezerskega bivališča, preden je padel skupaj z Raoulom v fantomovo past. Ta povest nas bo sicer za nekaj trenutkov oddaljila od mučilnice. Zato pa nam bo razjasnila dokaj zanimivih stvari in nam raztolmačila Perzijecovo vedenje, ki se nam je večkrat in po pravici zdelo čudno in nerazumljivo. Po tem pojasnilu se bomo z boljšim umevanjem vrnili v mučilnico.

»Tedaj sem prvič prišel v jezersko hišo,« piše Perzijec. »Prej

sem vedno zaman prosil ljubitelja propal — tako so pri nas v Perziji rekli Eriku — da mi naj odpre skrivnostna vrata. Nikdar me ni hotel uslišati. Čeprav sem bil plačan zato, da bi zvedel za njegove mnoge tajnosti in zvijače, sem se zastonj na vse mogoče načine prizadeval, da bi prodril do dna njegovih skrivnosti. Odkar sem zopet našel Erika v Operi, kjer si je očividno izvolil svoje bivališče, sem ga često zalezoval, zdaj na zgornjih hodnikih, zdaj pod zemljo, včasih celo na obali jezera, ko je mislil, da je sam, ko se je vkrcal na barko in odplul naravnost k nasprotnemu obrežju. Toda senca, ki ga je obdajala, je bila vedno pregosta, tako da nisem mogel videti, na katerem mestu in zidovju so se odpirala vrata. Radovednost in tudi neka strašna misel, ki se mi je porodila, ko sem razmišljal o pomenu nekaterih besed pošasti, me je pripravila do tega, da sem nekega dne, ko se mi je zdelo, da me nihče ne opazuje, tudi sam skočil v barko in začel veslati k onemu delu zidovja, kjer sem videl, da je vsakokrat izginil Erik. Tedaj sem zadel na Sireno, ki je strašila ta kraj. Njen čar bi mi bil skoro postal usoden. To se je zgodilo takole:

Nisem še dodobra odrinil od brega, kar je tišina, skozi katero sem plul, skalilo neko pojoče dihanje. Bilo je obenem petje in dihanje. Vstajalo je lahno iz jezerskih voda in me je objemalo, ne da bi vedel kako. Šlo je za menoj, premikalo se je skupaj z mano in bilo je tako mehko, da nisem čutil bojzmi. Nasprotno! V želji, da se približam izviru te sladke, privlačne harmonije, sem se sklanjal iz barke nad vodo, zakaj nisem dvomil, da prihaja petje iz vode. Bil sem že na sredi jezera in razen mene ni bilo nikogar v barki. Sklanjal sem... Pripogni sem se še nižje... Jezero je bilo popolnoma mirno in lunini žarki, ki so prodirali do njega skozi špranje Scribeove ulice in ga razsvetljevale, mi niso prav ničesar pokazale na nepremični, kot črnilo temni gladini. Stresel sem se malo za ušesa, da bi pregnal morebitno brnenje, toda moral sem se prepričati, da ušesno šumenje ni nikdar tako ubrano kakor pojoče dihanje, ki me je zasledovalo in me privlačilo.

Če bi bil praznoveren ali lahko pristopen bajkam, bi gotovo mislil, da imam opraviti s sireno, ki je prišla motit brodnika, ki se drzne pluti k jezerski hiši. Toda hvala bogu, doma sem iz dežele, kjer preveč ljubimo fantastičnost, da je ne bi poznali do dna. Tudi sam sem svoje čase proučil vso čarovniško vedo. Kdor pozna svoj obrt, more z najnavadnejšimi zvijačami omamiti bedno človeško domišljijo.

Naznanilo.

P. n. občinstvu vlijudno sporočam, da se nahaja **oblastveno koncesijonirani zavod „PANAS“** za pokončevanje miši, podgan, ščurkov in drugega mrčesa v **Ljubljani, Velika Čolnarska ulica 10**, ki jamči za uspešno uničenje v teku 8. dni.

S priporočilom

655 61a **„PANAS“, obl. konc. zavod.**

Zakaj

kupuje poljedelec prvovrstne stroje

kakor: Deering kosilnice, obračalnike za seno, mlatnice, čistilnice, trijerje, vrtila, slamoreznice, stiskalnice za seno in sadje, sadne mlince, brzoparilnice, vodne in gnojnične črpalke, robake za koruzo, reporeznice, posnemalnike za mleko itd. tako rad pri

tvrdki FR. STUPICA v Ljubljani?

Gotovo zato,

ker je to edina domača tvrdka, ki ima te vrste blago, ki je za naše kraje preizkušeno, vedno po **nizkih cenah v zalogi.** — 46 9 a

Smodnik - kamniktit in druga razstreljiva. —

Traverze, cement, železnina. Nakup starega železa.

Citraši!

Preselil sem se iz Krojaške ulice 8 v **Gosposko ulico št. 9.**

Ker sem v pritličju, me vsakdo lahko dobi. Priporočam »Slovenske narodne pesmi za citre in petje. Na razpolago so vsi zvezki od 1. do 11. razen devetega Priporočam pravkar izišle **„Tri pesmi“** (Jaz bi rad rdečih rož, En starček je živel in Ti si urce zamudila. Cena s poštnino vred 8 Din. 4671-a

Ivan Kiferle, Ljubljana, Gosposka ul. 9.

KORESPONDENTINJA

S ZNANJEM POPOLNE SLOVENSKE IN NEMSEKE STENOGRAFIJE, KAKOR TUDI STROJEPIŠJA V DIKTATU, SE SPREJME V VEČJE INDUSTRIJSKO PODJETJE. NASTOP SLUŽBE TAKOJ. PONUDBE NA UPRAVO „JUTRA“ Z NAVEDBO REFERENC POD ŠIFRO K. T. V. 4684-a

Trgovski potniki

ki obiskujejo razne kraje naše domovine, dobe lahko sigurne stranske zasluge s prodajo predmeta, ki je v vsaki hiši brez razlike potreben. Obsežnost minimalna, teža neznatna. Ponudbe pod »I. B. 446« na Jugoslovensko RUDOLF MOSSE, oglasni zavod, Zagreb, Gajeva 1, 4633-a

REVMATIZEM.

ZAHVALNA IZJAVA.

Usojam se obračati na Vas, ker želim, da uverim enega svojih tancev, da je najboljši in najzanesljivejši zdravilo proti revmatizmu **„Radio Balsamika“**. Lani ste poslali bratu moje tetke, Drag. Mihajlovču, poštnemu upravniku v Prokuplju, lek za mojo tetko, ki je bolna ležala na postelji, bolela jo je noga, imela je neke vrste revmatizem, od česar so ji semtertja otekle noge tako, da ni mogla obuti čevljev in je zaradi bolečin morala ležati v postelji. Baš ko smo dobili Vaš lek, smo ga uporabili takoj in je čez 20 dni moji tetki odleglo, a ko sem jo prišel obiskat, sem jo dobil popolnoma zdravo. Tu v Vranju je mati mojega znanca tudi bolna, pa ne tako zelo, kakor Vaš bolnik v Prokuplju. Zato Vaš prosim, da lek z navodilom pošljete po povzetju na naslov: Jovan Ristić, trgovec, Vranje.

Vranje, 2. oktobra 1924.

V naprej se zahvaljuje

Milan Popović, poštni blagajnik,

Zdravilo **„Radio Balsamika“** izdejuje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij **„RADIO BALSAMIKA“**, Beograd, Kosovska 43. 106

Mati in sin.

Glej sinko, primerjajva enkrat perilo oprano z **ZLATOROG** terpentinovim milom s perilom, opranim z drugim milom!

Kakšna razlika!

Perilo, oprano z Zlatorog terpentinovim milom je res lepše, kakor novo. Poleg tega sem našla v Zlatorog terpentinovem milu

že drugi zlatnik po **10 frankov!**

Najboljši so „KRONA“ žebli za podkve

Pozor!

Zahtevajte pri kupovanju samo naše žeblice za podkve z naznačenim zaščitnim znakom.

So najboljši in najdovršenejši.

Zaščitni znak

Največja in najproduktivnejša tvornica.

Mustad,

jugoslovanska tvornica čavala te željezne i čelične robe deln. dr.

Karlovac.

Jermena

162 41

za cepe, gože, biče, bičevnike, modne pasove, moivoz (špago), šmis, vrvi za perilo, konjske uzde, vrvice za tesarje in zidarje, štrange, cunjele, pasove (gurne), dreto nudi po najnižjih cenah tvrdka **Ovald Dobelo, Ljubljana Sv. Jakoba trg 9**

Reform

staklenice

za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh velikostih ter vse druge pritlikline in Zupančičovo knjigo: Konzerviranje sadja in povrtnin ima v zalogi tvrdka

Lovro Petrovar, Ivanjkovo.

151-a Ceniki se pošljejo na zahtevo.

TRGOVSKI POMOČNIKI (železninarji)

ki so zmožni kavicje od 2000.— Din, lahko dobe stalno in rentabilno namješčenje kot zastopniki v svojem bivališču. Obsežne ponudbe je poslati na **največjo jugoslovensko exportno tvrdko za okove, orodje in vse obrtne potrebščine.**

VINKO ŽAKMAN, Zagreb. Vlaška ul. 95. 4589 a Vlaška ul. 95.

Morsko kopališče Građež (Građo)

Italija

Penzijon Biondi, odlična rodbinska hiša, novo prenovljena s toplo kopeljo in vrtom v hiši. Izborna kuhinja in preskrba. Zmerne cene. — Priporočila se **MARIJA FRANCESKIN.** 4659-a

Hektografični, kopirni, računski in povozčni zviti (role) zaregistrirano blagajno in računske stroje. Barve, matrice in spec. papir za razmnoževanje. Barvni trakovi **Pico in Braco** ter ogljeni papir

L. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Telefon št. 980.

U 27 a

Telefon št. 990.

Pozor!

103 a

Ako hočeš zopet imeti veselje s svojo obleko, dasiravno ni nova, potem jo daj nemudoma kemično čistiti in likati pri tvrdki

JOSIP REICH,

Ljubljana, tovarna Poljanski nasip 4-6.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pneumatike. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franko. **„TRIBUNA“ F. B. L.,** tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 66

Mag. št. 15 143/ref. IX.

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

oddajo zidarskih in drugih obrtniških del

za zgradbo drvarnic in pralnic pri novih hišah za zasilna stanovanja za Bežigradom.

Potrebni ofertalni podatki se dobe pri mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do 18. junija 1926 ob 11. uri dop. pri mestnem gradbenem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. junija 1926.

4691 a

Morsko kopališče Baška na otoku Krku.

Divno ležeči hotel **„Velebit“** z novo depandanso na najlepšem obrežju Kvarnera — Prvovrstna slov. kuhinja — Električna razsvetljava — Zdravnik v hiši — Komoditeta v vsakem oziru — Celodnevna hrana Din 56.— — Pijače ohlajene na ledu — Priporočila se Slovincem ter dalje brezplačna pojasnila 4512

lastnik hotela **Ante Tudor.**

Gorenjci in Gorenjke!

Ne zavrzite ugodne prilike pri nakupu raznih pomladanskih in poletnih oblek.

V zalogi vedno krasna izbira volnenega blaga za ženske kostume, plašče, bluže, kakor moške obleke — površnike, razno perilo, vsakovrstni čevlji, damski klobuki, toaletne potrebščine, moška kolesa, otroški vozički, nagrobni venci itd. 3988 a

Vse ugodnosti v novi trgovski hiši

Vinko Savnik, Radovljica

Konkurenčne cene!

Postrežba solidna!

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Prirrediti

Sokolsko društvo
v Domžalah
priredi v nedeljo 13. t. m. ob 16. uri javno telovadbo in veselic na lastnem telovadbišču. Vstopnina 6 Din za Ljubljano in društva ob kamniški železniški postaji. Ob 3 v Domžalah, ob 9 povratek. 19063

Sokol, Ljubljana II.
priredi v nedeljo, 13. junija ob 17. uri na letnem telovadbišču na Prulah javno telovadbo. Nastopijo vsi oddelki. Po telovadbi ljudska veselica. Udeležba za članstvo obvezna v krajini. K obliki udeležbi vabi odbor. 19141

Praga je cilj Sokola
letos. Kdor potrebuje lep kraj ali telovadno obklobo, naj se obrne na trdnjo Brata Capuder, Ljubljana, Wolfova ulica št. 11. 13951

Pevsko društvo
«Slavec»
priredi v ponedeljek, dne 21. junija, 1926 v dvorani Filharmonične družbe (na Kongresnem trgu — kino Matiča) ob 20. uri koncert umetnih in narodnih pesmi. Natančen spored razviden iz letakov. 19024

Nabavljala zadr.
drž. nameščencev
v Ljubljani
vabi svoje člane na redni občni zbor

ki bo v Mestnem domu v torek, 15. junija t. l. ob 7.30. uri. — Udeležiti se obvezno zbora, je vsakega zavezanega združenika častna dolžnost, zato pridite vsi. 19151

Prostovoljno gasilno društvo v Ormožu
proslavi 15. avgusta t. l. štiridesletnico obstoja, zbrano s krajskim zletom in blagosloavljenjem motorne brigade. 19176

Škotska Loka
Prostovoljno gasilno društvo v Škotski Loki priredi dne 4. julija proslavo petdesetletnice svojega obstoja, na kar se vsa bratska, kulturna in prosvetna društva opozarjajo in prosijo, da na ta dan ne manjkajo večjih veselja ali sličnih prireditel. Natančnejši program sledi prihodnjim. 19175

Gorenjska sokolska župa v Kranju
ponovno opozarja vsa društva, da se korporativno udeležijo v nedeljo, 13. t. m. tujnega naračunjskega zleta v Radovljici z naračunom in glasovanjem v vojni polovici. — Zdravo! 19166

Krojni tečaj
se prične za moška in damška oblačila v Mariboru na dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici. Vpisovanje dne 29. junija t. l. od 9. do 12. ure dopoldan. — Učni zavodi za prikrivanje učni Ivan Bijač. 19039

Krojni tečaj
za damsko in moška oblačila, se prične v Ljubljani. Vpisovanje 20. junija t. l. od 9.—12. ure na moškem učiteljskem, Reševala cesta št. 10. — Učni zavodi Ivan Bijač. 19039

Foto inštruktor
Naučim Vas lepo fotografirati, boljše kakor vsaka knjiga. Negative, poljaki, slabosti, retuširani in vse druge manipulacije. Skorošen honorar. — Pridem na šol. Naslov pove uprava «Jutra». 19035

Francosčino, nemščino in italijansčino
poučujem po skrajšani metodi. Pridem na dom. Cenj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «V šestih mesecih». 19120

Filozof-matematik, liče
proku počitnice mesto domačega učitelja. Poudarke na upravo «Jutra» pod «Prosta hrana in stanovanje». 19125

Italijansčino
poučujem in dajo konverzijo dama. Cenj. Poudarke na upravo «Jutra». 19035

Občrt
STAMPILJE
T. RABIČ
KOLOVORSKA UL. 20

Predelujem žimnice
spojnice in vrhuje po Din 3750 ter vaze tapetniska dela po najnižjih cenah. Na željo pridem delati tudi na dom. Fran Slavič, tapetniska delavnica, Zabajak 14. 19071

Pletilka
dobro izvešana, se sprejme v stalno delo z dobro plačo. Naslov pove podružnica «Jutra» v Celju. 19085

Pridno služkinjo
staro 15—17 let, sprejme krojačnica. — Poudarke na upravo «Jutra». 19086

Knjigovodja
stavbne stroke, se liče za vse vrste del, sta v trajno nadzorstvo. Stavbenik Schell, Ljubljana VII, Maurerjeva ulica št. 29. 19016

Učenka
za štipendijo, se sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra». 19133

Krojaškega vajenca
in pomočnika
za veliko delo, sprejme krojač Ljubljana, Celovška c. št. 89. 19074

8—10 sklarških pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 19177

Učenka
se sprejme takoj ali po želji. Lako je tudi ožen, stanovanje v hiši. Sprejme takoj ali po želji. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Kovač na upravo «Jutra»». 19049

Šivilja pomočnica
liče službe, event. samo za hrano. Naslov pove uprava «Jutra». 19091

Samski šofer
mehanik, liče službe. — Naslov poslati na upravo «Jutra» pod šifro «Arto-technik». 19014

Natakarica
poštena in skrbna, liče premeniti službo v bližini postaje. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Julij». 19056

Vpokojen orožnik
mlad, liče službe uradnega ali trgovskega sluga, raznašala, vratarja, paznika ali slično. Prosim poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Trenon 608». 19003

Dekle za vse
pridno in pošteno, z znanjem slovenskega in nemškega jezika — veča knjigovodstva in drugih pisarniških del, se sprejme. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Tako 16». 19082

Učenec
se sprejme takoj v učni inštitut. Pogoji: zdrav, krepak, 15—16 let star, vsa okraja v hiši. Cenjene poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Hrabrostar Mastnak, valjični milin, Šibenik, St. Jurij ob j. št. 19098

Osební sluga
(komorni) z večletno prakso za osebno poslugu pri finem gospodu, ki bi znal ali se v kratkem pričel tuji sofraja, se liče. — Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Komorni sluga». 19026

Trgovski pomočnik
izkušen v delatnosti, ozir. spekerijski stroki, mlajša moč, kateri bi bil zmožen tudi v področju zadev tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Zmožen 718» na upravo «Jutra». 19118

Mlinar, pomočnik
dobrega, za valjični mlin, sprejme takoj Sušnik, Bistra-Borovnica. 19100

Poslovodja
za samostojno vodstvo poslovanja v mestu in provinciji Slovenije, se sprejme. Znan mora enostavno knjigovodstvo in slovensko korespondenco ter mora biti spreten v obveščanju s strankami, ki jih mora obiskovati v poslovnih zadevah tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Stalno mesto 57». 19037

Pletilje
za negovane in pletilec za športne predmete, se liče za takojšen nastop v Slaviji. Zaposeljen celo leto. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Industrijska mehanika pletilja». 19096

Mlado gospodično
boljše inteligentno dekle, iščem za bono pri 2 dekletih, starih, ena 2 leti in ena 4 leta. Pri bihi se govori francosko, nemško in madžarsko. Fotografirajo in naslov pošljite na naslov: Nikola Petrovič, Bač, Monoštor, Bačka. 19036

Prodajalka
spekerijske stroke, provizor, 22—28 let staro, sprejme Nabavljala zadruga državnih udeležencev. Nastop 30. julija. Prošnja se sprejema na gornjo zadrugo. 19027

Mlinarski pomočnik
z dobrih spričevali, sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra» pod šifro «Vinko Tomšič, Vrhnika 333. 19046

2 samost. monterja
za centralno kurjavo in 2 popolnoma samostojna vodov. inštalaterja. Se liče za takojšen nastop. Poudarke na naslov: Bačić d. d., Zagreb, Palmotičeva br. 64. 19179

Jugo-Agencija
Beograd, Skopljanska 8 liče žensko in moško osebo za vse vrste dela, imeti morajo izpovedi. 19029

Učenka
za štipendijo, se sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra». 19133

Krojaškega vajenca
in pomočnika
za veliko delo, sprejme krojač Ljubljana, Celovška c. št. 89. 19074

8—10 sklarških pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 19177

Učenka
se sprejme takoj ali po želji. Lako je tudi ožen, stanovanje v hiši. Sprejme takoj ali po želji. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Kovač na upravo «Jutra»». 19049

Samski šofer
mehanik, liče službe. — Naslov poslati na upravo «Jutra» pod šifro «Arto-technik». 19014

Natakarica
poštena in skrbna, liče premeniti službo v bližini postaje. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Julij». 19056

Vpokojen orožnik
mlad, liče službe uradnega ali trgovskega sluga, raznašala, vratarja, paznika ali slično. Prosim poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Trenon 608». 19003

Dekle za vse
pridno in pošteno, z znanjem slovenskega in nemškega jezika — veča knjigovodstva in drugih pisarniških del, se sprejme. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Tako 16». 19082

Učenec
se sprejme takoj v učni inštitut. Pogoji: zdrav, krepak, 15—16 let star, vsa okraja v hiši. Cenjene poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Hrabrostar Mastnak, valjični milin, Šibenik, St. Jurij ob j. št. 19098

Osební sluga
(komorni) z večletno prakso za osebno poslugu pri finem gospodu, ki bi znal ali se v kratkem pričel tuji sofraja, se liče. — Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Komorni sluga». 19026

Trgovski pomočnik
izkušen v delatnosti, ozir. spekerijski stroki, mlajša moč, kateri bi bil zmožen tudi v področju zadev tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Zmožen 718» na upravo «Jutra». 19118

Mlinar, pomočnik
dobrega, za valjični mlin, sprejme takoj Sušnik, Bistra-Borovnica. 19100

Poslovodja
za samostojno vodstvo poslovanja v mestu in provinciji Slovenije, se sprejme. Znan mora enostavno knjigovodstvo in slovensko korespondenco ter mora biti spreten v obveščanju s strankami, ki jih mora obiskovati v poslovnih zadevah tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Stalno mesto 57». 19037

Pletilje
za negovane in pletilec za športne predmete, se liče za takojšen nastop v Slaviji. Zaposeljen celo leto. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Industrijska mehanika pletilja». 19096

Mlado gospodično
boljše inteligentno dekle, iščem za bono pri 2 dekletih, starih, ena 2 leti in ena 4 leta. Pri bihi se govori francosko, nemško in madžarsko. Fotografirajo in naslov pošljite na naslov: Nikola Petrovič, Bač, Monoštor, Bačka. 19036

Prodajalka
spekerijske stroke, provizor, 22—28 let staro, sprejme Nabavljala zadruga državnih udeležencev. Nastop 30. julija. Prošnja se sprejema na gornjo zadrugo. 19027

Mlinarski pomočnik
z dobrih spričevali, sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra» pod šifro «Vinko Tomšič, Vrhnika 333. 19046

2 samost. monterja
za centralno kurjavo in 2 popolnoma samostojna vodov. inštalaterja. Se liče za takojšen nastop. Poudarke na naslov: Bačić d. d., Zagreb, Palmotičeva br. 64. 19179

Jugo-Agencija
Beograd, Skopljanska 8 liče žensko in moško osebo za vse vrste dela, imeti morajo izpovedi. 19029

Učenka
za štipendijo, se sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra». 19133

Krojaškega vajenca
in pomočnika
za veliko delo, sprejme krojač Ljubljana, Celovška c. št. 89. 19074

8—10 sklarških pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 19177

Učenka
se sprejme takoj ali po želji. Lako je tudi ožen, stanovanje v hiši. Sprejme takoj ali po želji. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Kovač na upravo «Jutra»». 19049

Samski šofer
mehanik, liče službe. — Naslov poslati na upravo «Jutra» pod šifro «Arto-technik». 19014

Natakarica
poštena in skrbna, liče premeniti službo v bližini postaje. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Julij». 19056

Vpokojen orožnik
mlad, liče službe uradnega ali trgovskega sluga, raznašala, vratarja, paznika ali slično. Prosim poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Trenon 608». 19003

Dekle za vse
pridno in pošteno, z znanjem slovenskega in nemškega jezika — veča knjigovodstva in drugih pisarniških del, se sprejme. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Tako 16». 19082

Učenec
se sprejme takoj v učni inštitut. Pogoji: zdrav, krepak, 15—16 let star, vsa okraja v hiši. Cenjene poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Hrabrostar Mastnak, valjični milin, Šibenik, St. Jurij ob j. št. 19098

Osební sluga
(komorni) z večletno prakso za osebno poslugu pri finem gospodu, ki bi znal ali se v kratkem pričel tuji sofraja, se liče. — Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Komorni sluga». 19026

Trgovski pomočnik
izkušen v delatnosti, ozir. spekerijski stroki, mlajša moč, kateri bi bil zmožen tudi v področju zadev tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Zmožen 718» na upravo «Jutra». 19118

Mlinar, pomočnik
dobrega, za valjični mlin, sprejme takoj Sušnik, Bistra-Borovnica. 19100

Poslovodja
za samostojno vodstvo poslovanja v mestu in provinciji Slovenije, se sprejme. Znan mora enostavno knjigovodstvo in slovensko korespondenco ter mora biti spreten v obveščanju s strankami, ki jih mora obiskovati v poslovnih zadevah tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Stalno mesto 57». 19037

Pletilje
za negovane in pletilec za športne predmete, se liče za takojšen nastop v Slaviji. Zaposeljen celo leto. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Industrijska mehanika pletilja». 19096

Mlado gospodično
boljše inteligentno dekle, iščem za bono pri 2 dekletih, starih, ena 2 leti in ena 4 leta. Pri bihi se govori francosko, nemško in madžarsko. Fotografirajo in naslov pošljite na naslov: Nikola Petrovič, Bač, Monoštor, Bačka. 19036

Prodajalka
spekerijske stroke, provizor, 22—28 let staro, sprejme Nabavljala zadruga državnih udeležencev. Nastop 30. julija. Prošnja se sprejema na gornjo zadrugo. 19027

Mlinarski pomočnik
z dobrih spričevali, sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra» pod šifro «Vinko Tomšič, Vrhnika 333. 19046

2 samost. monterja
za centralno kurjavo in 2 popolnoma samostojna vodov. inštalaterja. Se liče za takojšen nastop. Poudarke na naslov: Bačić d. d., Zagreb, Palmotičeva br. 64. 19179

Jugo-Agencija
Beograd, Skopljanska 8 liče žensko in moško osebo za vse vrste dela, imeti morajo izpovedi. 19029

Učenka
za štipendijo, se sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra». 19133

Krojaškega vajenca
in pomočnika
za veliko delo, sprejme krojač Ljubljana, Celovška c. št. 89. 19074

8—10 sklarških pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 19177

Učenka
se sprejme takoj ali po želji. Lako je tudi ožen, stanovanje v hiši. Sprejme takoj ali po želji. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Kovač na upravo «Jutra»». 19049

Samski šofer
mehanik, liče službe. — Naslov poslati na upravo «Jutra» pod šifro «Arto-technik». 19014

Natakarica
poštena in skrbna, liče premeniti službo v bližini postaje. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Julij». 19056

Vpokojen orožnik
mlad, liče službe uradnega ali trgovskega sluga, raznašala, vratarja, paznika ali slično. Prosim poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Trenon 608». 19003

Dekle za vse
pridno in pošteno, z znanjem slovenskega in nemškega jezika — veča knjigovodstva in drugih pisarniških del, se sprejme. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Tako 16». 19082

Učenec
se sprejme takoj v učni inštitut. Pogoji: zdrav, krepak, 15—16 let star, vsa okraja v hiši. Cenjene poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Hrabrostar Mastnak, valjični milin, Šibenik, St. Jurij ob j. št. 19098

Osební sluga
(komorni) z večletno prakso za osebno poslugu pri finem gospodu, ki bi znal ali se v kratkem pričel tuji sofraja, se liče. — Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Komorni sluga». 19026

Trgovski pomočnik
izkušen v delatnosti, ozir. spekerijski stroki, mlajša moč, kateri bi bil zmožen tudi v področju zadev tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Zmožen 718» na upravo «Jutra». 19118

Mlinar, pomočnik
dobrega, za valjični mlin, sprejme takoj Sušnik, Bistra-Borovnica. 19100

Poslovodja
za samostojno vodstvo poslovanja v mestu in provinciji Slovenije, se sprejme. Znan mora enostavno knjigovodstvo in slovensko korespondenco ter mora biti spreten v obveščanju s strankami, ki jih mora obiskovati v poslovnih zadevah tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Stalno mesto 57». 19037

Pletilje
za negovane in pletilec za športne predmete, se liče za takojšen nastop v Slaviji. Zaposeljen celo leto. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Industrijska mehanika pletilja». 19096

Mlado gospodično
boljše inteligentno dekle, iščem za bono pri 2 dekletih, starih, ena 2 leti in ena 4 leta. Pri bihi se govori francosko, nemško in madžarsko. Fotografirajo in naslov pošljite na naslov: Nikola Petrovič, Bač, Monoštor, Bačka. 19036

Prodajalka
spekerijske stroke, provizor, 22—28 let staro, sprejme Nabavljala zadruga državnih udeležencev. Nastop 30. julija. Prošnja se sprejema na gornjo zadrugo. 19027

Mlinarski pomočnik
z dobrih spričevali, sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra» pod šifro «Vinko Tomšič, Vrhnika 333. 19046

2 samost. monterja
za centralno kurjavo in 2 popolnoma samostojna vodov. inštalaterja. Se liče za takojšen nastop. Poudarke na naslov: Bačić d. d., Zagreb, Palmotičeva br. 64. 19179

Jugo-Agencija
Beograd, Skopljanska 8 liče žensko in moško osebo za vse vrste dela, imeti morajo izpovedi. 19029

Učenka
za štipendijo, se sprejme v šolsko in strogo upr. «Jutra». 19133

Krojaškega vajenca
in pomočnika
za veliko delo, sprejme krojač Ljubljana, Celovška c. št. 89. 19074

8—10 sklarških pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 19177

Učenka
se sprejme takoj ali po želji. Lako je tudi ožen, stanovanje v hiši. Sprejme takoj ali po želji. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Kovač na upravo «Jutra»». 19049

Samski šofer
mehanik, liče službe. — Naslov poslati na upravo «Jutra» pod šifro «Arto-technik». 19014

Natakarica
poštena in skrbna, liče premeniti službo v bližini postaje. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Julij». 19056

Vpokojen orožnik
mlad, liče službe uradnega ali trgovskega sluga, raznašala, vratarja, paznika ali slično. Prosim poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Trenon 608». 19003

Dekle za vse
pridno in pošteno, z znanjem slovenskega in nemškega jezika — veča knjigovodstva in drugih pisarniških del, se sprejme. Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Tako 16». 19082

Učenec
se sprejme takoj v učni inštitut. Pogoji: zdrav, krepak, 15—16 let star, vsa okraja v hiši. Cenjene poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Hrabrostar Mastnak, valjični milin, Šibenik, St. Jurij ob j. št. 19098

Osební sluga
(komorni) z večletno prakso za osebno poslugu pri finem gospodu, ki bi znal ali se v kratkem pričel tuji sofraja, se liče. — Poudarke na upravo «Jutra» pod šifro «Komorni sluga». 19026

Trgovski pomočnik
izkušen v delatnosti, ozir. spekerijski stroki, mlajša moč, kateri bi bil zmožen tudi v področju zadev tudi na doma. Ker bi imel tudi inkasno, ima prednost, kdor položi kavelj. Poudarke na upravo «Jutra» pod značko «Zmožen 718» na upravo «Jutra». 19118

Aleksandrovi cesti.

Javnosti!

Cevljarji iz Vojvodine na svojem zboru v Novem Sadu dne 23. maja t. l. protestirajo proti nizkim cenam naše obutve. Pritožujejo se, da nimajo zaščitne carine.

Trdimo, da so zaščitne carine skoraj v vseh državah, toda največje so pri nas. Prinašamo pregled, koliko se plača carine pri uvozu enega para pri nas in koliko v inozemstvu.

Vrsta čevljev	Kraljevina SHS	Avstrija	Cehoslovaška	Rumunija	Nemčija	Holandija
Moški čevlji 850 gr	Din 60.—	Din 32.—	Din 25.—	Din 30.—	Din 13.—	Din 10.—
Zenski čevlji 500 gr	„ 85.—	„ 23.—	„ 29.—	„ 24.—	„ 10.—	„ 6.—
Otroški čevlji 360 gr	„ 82.—	„ 15.—	„ 23.—	„ 14.—	„ 8.—	„ 4.—

V Anglijo je uvoz prost, brez kakršnekoli carine.

Dalje zahtevajo čevljarji strogo kontrolo carinjenja naše obutve, zahtevajo, da se preišče, koliko plačamo davka.

Nimamo tajnosti.

Naše delniško društvo je osnovano na podlagi zakona.

Kot tako mora polagati javno račune.

Zaposluje samo domače ljudi, delamo pošteno na izpopolnjenju obrti in trgovine.

Delamo pot znižanju cen življenskih potrebščin.

Služimo stotisočem ljudem z dobrimi in ceneniimi čevlji.

Plačujemo davke, plačujemo carino v milijonih.

Auto